

V severnej peterskej časti mesta bola koncom minulého roka dokončená **nová hrádza** na ľavej strane Váhu, ktorá sa tiahne od Madunickej hydrocentrály – priehrady a nadväzuje na starú hrádzu pri peterských záhradách. Stará hrádza je pomerne nižšia a slabšia. V dôsledku toho je plánované starú hrádzu nahradiť novou. Už počiatkom roka bolo vidno, že tento významný úkol bude realizovaný, pretože zememerači už na jar vyznačili trasu novej hrádzy, ktorá miestami ide spolu so starou hrádzou, niekde zasa odbočuje a odkrajuje zo záhrad peterských občanov. Na týchto miestach museli byť odstránené stromy, ploty, stodoly, ba aj stavenisko bývalej záhradnej reštaurácie Vašváryho. Stavba tejto poslednej časti hrádzy bude dokončená počiatkom budúceho roka. Tento posledný úsek hrádzy spojí novú hrádzu od Madunickej priehrady s hrádzou pri štadióne u železničnej dráhy pri moste a natrvalo odstráni ohrozenie Váhom, nielen mesta Hlohovec, ale aj celého chotára až po južný okraj zámockej záhrady a na severe až za chotár obce Koplotovce.

Novovybudovaná hrádza je o 150 cm vyššia ako stará a je tiež širšia. Od rieky je chránená kameňom a betónom, čím je vylúčené podomieľanie. Celá dĺžka hrádzy meria cez 7 km.

Rozvoj priemyslu vo východnej továrenskej časti nášho mesta zadal príčinu k **vybudovaniu bezpečného prechodu** ponad koľaje železničnej stanice v Hlohovci a to v mieste zrušenej cesty cez dráhu idúcu z ulice Bernolákovej na role Dielov. Pracovníci Mieru, závodu Železiarní a drôtovní, Lubonasu môžu teraz bezpečne prechádzať na druhú stranu, t.j. za dráhu, a nemusia vyčkávať pri závorách ani obchádzať vagóny, čo bolo zvlášť zložité, najmä v zimných mesiacoch a za tmy, nehovoriac o nebezpečenstve z toho plynúceho.

Krajský zväz spotrebných družstiev v Nitre ešte dňa 1. júla 1958 založil v Hlohovci na bývalom jarmočnisku – dnes Tehelnej ulici č. 3, pobočku závodu, ktorej náplňou je zabezpečovať opravy dodávkových a nákladných vozidiel, opravy chladiarenských zariadení a všetkých druhov hracích a predajových automatov. Vedenie závodu bolo zverené nášmu rodákovi Timotovi Hillovi, ktorý funkciu zastával do 30. marca 1961.

Po územnej úprave okresov došlo aj k zmene názvu tohto podniku a dnes nesie tento závod meno „Družstevný podnik pre propagáciu a údržbu v Nitre, stredisko údržby v Hlohovci“.

V tomto roku začal závod so 46 pracovníkmi a s 9 učňami. Od 1. apríla 1961 vedie závod M. Jamrich, tiež rodák z Hlohovca. Spomenutí pracovníci pozostávajú zo 6 automechanikov, 7 opravárov automatov a 26 opravárov chladiarenských zariadení. Ostatní sú administratívni pracovníci a skladníci. Závod je dobre využitý, čo dokazuje percento plnenia plánu. Nemá však dostatok dielní, najmä postráda miestnosti na striekanie vozidiel, chýba tiež miestnosť pre chladiarenské zariadenie a pomocný sklad.

Menovaný závod je v štádiu vývoja a má sľubnú perspektívu. Je zameraný na spomenuté profesie. Opravy automatov prevádzajú technické dielne, o ktorých bolo spomínané v minulom roku.

V roku 1953 bola bývalá obec Svätý Peter pričlenená k Hlohovcu. Za účelom vytvorenia spoločného pohrebiska bol v roku 1960 **cintorín v Peterskej ulici zrušený** (úradne), čo znamenalo, že sa tam už nesmelo pochovávať. Je nemysliteľné uskutočňovať pohrebné sprievody v miestach obklopených zo všetkých strán budovami a bez márnice. Cintorín v Hlohovci je na svahu vršku Kalvárie, je

dosť rozmerný a bol pred rokom rozšírený. V jeho areáli bola vybudovaná nová moderná márnica menovaná Dom smútku.

Keďže peterský cintorín má zaniknúť, bola povolená exhumácia pochovaných občanov v peterskom cintoríne a prevoz ich pozostatkov na mestský cintorín – Kalváriu. Povolenie pre každý jednotlivý prípad vydáva ONV, Trnava a prevoz uskutočňujú Komunálne služby v Hlohovci, za dozoru pracovníka Okresnej hygienicko-epidemiologickej služby.

Prvý prevoz bol uskutočnený v roku 1962 a do jesene 1963 bolo prevezených spolu 5 zomrelých. Nové hroby sa tvoria podľa želania príbuzných, avšak najviac sa pochováva na mieste rozšírenia pohrebiska pri hlavnej ceste. Tento priestor bol získaný zabratím časti rolí a viníc z pozemkov JRD.

Hlohovský pivovar je našim najstarším priemyselným závozom. Bol založený už v r. 1722 a to miestnym šľachticom – grófom Erdödyom. Tu sa vyrábal slad aj pivo pre mesto a okolie. Po prvej svetovej vojne prešiel pivovar do súkromných rúk Jozefa Müllera, ktorý začal vyrábať 10° 12°, a 16° pivo. Ročná kapacita výroby dosiahla 15 tisíc hektolitrov. Na okolí Hlohovca sa darilo jačmeňu, ktorý bol vykupovaný na výrobu sladu. Slad bol používaný nielen v miestnom pivovare, ale bol dodávaný aj pre iné pivovary.

V roku 1858 bola vybudovaná nová sladovňa, ktorá dodávala slad aj do zahraničia, ako napr. do Švajčiarska, ba aj do Grécka.

Znárodním pivovaru nastal zásadný obrat tým, že výroba začala byť zdokonaľovaná. Ročná výroba stúpila až na 35 tisíc hektolitrov. V tomto roku po zavedení automatického plnenia fliaš dosiahla výroba až 73 tisíc hl piva a to 7 a 10 stupňového. Keď to porovnáme s výrobou r. 1920, kapacita je skoro päťnásobná.

Kolektív pracovníkov pivovaru podal 16 zlepšovacích návrhov, plán výroby bol prekročený o 338 hl 10 stupňového piva vo fľaškách. Vzorne sa plní ako kolektívny, tak 44 individuálnych záväzkov. Tunajší 11 – členný kolektív je zapojený do súťaže o titul „Brigády socialistickej práce“. Z toho je vidno, že náš najstarší závod je omladený.

Úspech z pracovného nadšenia zamestnancov sa značne prejavil aj v druhom závode, **v Kozmetike**. Rok 1962 bol tvrdý, ale úspešný. Veľké výrobné ťažkosti v minulom roku zapríčiňovali najmä zásobovanie a časté poruchy strojov pri výrobe práškového šampónu. Na čele plnenia stáli kolektívy BSP a kolektívy, ktoré sa prihlásili do súťaže o čestný názov „Brigáda XII. Zjazdu KSČ“. Dvomi kolektívom bol čestný názov udelený.

Závod súťaží so sviečkarňou Pražských kozmetických závodov v Prahe I. V tejto súťaži sa náš závod umiestnil na prvom mieste. Spomenuté súťaže veľmi pomáhajú plniť aj dosť náročné výrobné úlohy tohto roka.

Príkladný čin preukázali zamestnanci Kozmetiky, keď sa dozvedeli o silnom zemetrasení, ktoré postihlo obyvateľstvo mesta Skoplje v Jugoslávii. Na celozávodnej schôdzi prijali záväzok odpracovať dobrovoľnú brigádu a jej výťažok venovať v prospech postihnutých. Bol to krásny príklad našich pracujúcich, ktorý aj tlač spomínala.

V Hlohovci a na okolí sa od dávnych čias piekol chlieb zväčša v domácnostiach. Za týmto účelom museli byť v domoch, najmä gazdovských, postavené pece a to až do trojmetrovej dĺžky. Vystavané pece značne obmedzovali bytové priestory. Zámožnejšie rodiny si nechávali piecť chlieb u **pekárov**, ktorí sa mohli uplatniť v mestách, kde už boli nie len roľníci, ale aj remeselníci, obchodníci a úradníci ako verejní, tak aj súkromní. Domáce pečenie chleba začalo po prvej svetovej vojne zanikať. Aj miestni roľníci a vinohradníci uznávali, že je výhodnejšie si nechať upiecť

chlieb u pekára ako ho piecť doma, kde tým spálili mnoho dreva, museli odstraňovať uhlie a nemohli sa venovať iným prácam. Ženy už deň pred tým museli urobiť kvas, ktorý bolo treba držať v teple. Aby sa pečenie oplatilo, napieklo sa vždy viac pecňov chleba, ten však po niekoľkých dňoch stvrdol. Aby sa tomu predišlo, dávali sa do kvasu zemiaky, ktoré mäkkosť predlžovali.

V našom meste bola odstránená predbežne iba potreba domáceho vykurovania. Pekári určili hodinu denného pečenia pre občanov, obyčajne to bolo o 9. a 12. hodine mimo nedele a sviatkov. Do pekárne prinášali občianky v košoch jeden, dva a niekedy aj viac vykvasených chlebných cestovín. V určenú hodinu pekár vyhrabal z pece žeravé uhlie a do vymetenej pece na drevených lopatách sádzal prinesené chlebové cestá. V Hlohovci v roku 1930 bolo už asi 10 pekárov, ktorí po živnostensky prevádzkali pečenie chleba nimi vyrobeného ale aj z kvasov prinesených občanmi. Za jeden 5 kilový peceň sa platilo priemerne 1,50 Kčs. Za menšie bochníky, osúchy sa platilo menej podľa veľkosti a váhy.

Tento spôsob pečenia chleba bol u nás tak rozšírený, že v roku 1930 už nebolo domu, kde by Hlohovčan bol vo svojej peci piekol chleba, lebo sa to nikomu nevyplácalo. V dôsledku toho začali občania domáce pece rušiť, vyhadzovali ich, čím si obývací priestor rozširovali. Súčasne zanikali aj otvorené kuchyne, ktoré od nepamäti bolo vídať v našich domoch. Domáce pece mali iba jednu výhodu, a to v chladnejších mesiacoch, kedy sa vraj na nich príjemne spalo.

Pekári – odborníci vedeli vždy poskytnúť dobrý, čerstvý chlieb a pečivo z bielej (žitnej) múky. Začalo vystavovanie chlebovín vo výkladoch pekárov, ktorí začali zriaďovať v prednej časti domov predajne chleba a pečiva. Tieto okolnosti priamo revolučne zasiahli do stáročných zvyklostí a každým rokom stovky rodín prestávali s domácim vyrábaním kvasov na chlieb a jeho pečenie doma. Tak v roku 1943 bolo už pomerne málo vidieť ženy nosiť svoje cestoviny pekárom. Boli tiež gazdiné, ktoré opovrhovali vyrobeným chlebom u pekárov pre nedostatočné dodržiavania hygieny pekármi pri výrobe chleba a pre množstvo hmyzu a hlodavcov, ktoré sa v pekárňach vyskytovalo. Neraz sa tiež stalo, že v chlebe vyrobenom u pekárov sa našli nečistoty, klince, sklo, nehovoriac o horšom.

Konkurencia nútila pekárov k odstraňovaniu týchto závad, bedlivejšiemu preosievaniu múky, ale chyby sa aj tak vyskytovali, lebo nebolo účinnej hygienickej kontroly.

Po prechode fronty a najmä od roku 1950 začalo pozvoľné likvidovanie súkromných živností a boli položené základy k socialistickému pekárstvu. Veľké pekárne mali za úlohu viac používať strojovú výrobu kvasov v moderných pekárňach, pod dozorom okresných hygienických staníc vyrábať kvalitný chlieb a pečivo rôznych druhov v dostatočnom množstve. Táto úloha bola zverená novozriadenému národnému podniku **Nitrianske mlyny a pekárne**, ktoré už v r. 1952 prevzali dosiaľ najväčšiu súkromnú pekáreň Rudolfa Pátka na Hlohovej ulici a Emanuela Pišku na Kovarskej ulici. Do konca spomenutého roku boli už všetci pekári v Hlohovci prevzatí do národného podniku. Týmto začalo sústreďovanie výroby a pečenia chleba do bývalého liehovaru ovocných kvasov Františka Belžíka na Hollého ulici pri Váhu. Priestranstvo pred pekárňou bolo upravené. Doteraz tu rástla iba burina, pozemok bol mestský, ktorý nebol nikým využitý. Bol tu jarok, ktorým tiekol odpad – splašky z ulíc do Váhu. Celý zmienený priestor bol vybetónovaný.

Okrem tunajšej pekárne sa v Hlohovci peče chlieb ešte na inom mieste a to na Hlohovej ulici. Tieto pekárne patria teraz pod riaditeľstvo Piešťanských mlynov a pekární v Piešťanoch, pod ktoré patria tiež veľkopekárne mesta Trnavy, Veľkých Kostolian a iné pekárne trnavského okresu, kde sú už moderné automatické pece.

Naše pekárne pracujú na 3 smeny, majú 6 pekárov, t.j. 2 pekári na smenu. V oboch pekárňach pracuje spolu 15 ľudí (6 pekárov a pomocníci). Závody vedú s. Decht a Rusnák.

Mechanizácia tu nahradzuje viacerých pracovníkov. Medzi zamestnancami majú prevahu ženy. Toto odvetvie je v štádiu vývoja. Pre zásobovanie nášho mesta a okolia 2 pekárne nestačia a chlieb sa musí privážať aj z Trnavy.

V polovici marca t. r. boli v našom okrese zvolené prvé **komisie ľudovej kontroly**. Pracujúci n. p. Slovakofarmy v Hlohovci na verejnom zhromaždení dňa 14. marca zvolili 13 člennú závodnú komisiu ľudovej kontroly. Z rokovaní, najmä z diskusie, bolo vidno, že závodná komisia ľudovej kontroly v Slovakofarme bude mať dosť práce, i keď si podnik svoje úlohy pomerne dosť dobre plní. Medzi prvé úlohy si vytýčili prémiovanie hospodárnejšieho zaobchádzania s obalovým materiálom, tiež vyriešenie otázky platenia zdržného za oneskorené vykladanie tovaru a materiálu zo železničných vozňov a iné.

Dňa 21. októbra boli zvolení delegáti pre voľbu členov komisie ľudovej kontroly, ktorá sa uskutočnila 4. novembra t. r.. Návrh na ľudových kontrolórov podal MNV. V Slovakofarme sa zišli delegáti, ktorí navrhnutých 15 kontrolórov pre ľudovú kontrolu v Hlohovci jednohlasne zvolili. Kontrolóri zložili sľub, že budú svoju funkciu čestne a nezištne zastávať.

Počiatkom roka sa konala v Slovakofarme výročná členská schôdza Československého červeného kríža, na ktorej boli aj zástupcovia okresu a kraja. Základom rokovania bolo, ako si členovia ČsČK v Slovakofarme plnia svoje úlohy, ktoré im vyplývajú z uznesenia XII. zjazdu KSČ. Tunajší ČsČK dosiahol veľmi pekné výsledky najmä v členskej základni. Skupina má 229 členov. Závodný lekár získal 18 nových členov a 140 **dobrovoľných darcov krvi**, ktorí poskytli bezpríspevkový odber pre nemocnice nášho okresu. V tomto smere sa n. p. Slovakofarma zaradil medzi najlepšie zo závodov v trnavskom okrese.

Po našich závodoch a podnikoch prebieha naďalej organizovaný **nábor pracovných síl** pre Ostravsko-karvinský revír. Najlepšie si v tomto počínali v Slovakofarme a v novom závode Železiarne a drôtovne, závod Hlohovec. Inak aj obce a mestá prevádzali nábor z radov ostatných občanov a Hlohovec patrí medzi najlepších, keďže sa v okrese umiestnil na druhom mieste po Majcichove. Nábor je žiaduci, pretože naše bane, huty a stavby potrebujú tisícky nových pracovníkov.

Vedenie hotela Jeleň za spolupráce MsOB v Hlohovci usporadúvajú každú nedeľu odpoľudnia od 15. hodiny do 18. hodiny bezalkoholické **mládežnícke odpoľudnia**, kde nachádza naša mládež zábavu a poučenie. Na podujatiach sa zúčastňujú významnejšie osobnosti verejného života a spestrujú program svojimi prednáškami. Raz sa prednáša o móde, inokedy o spoločenskom vystupovaní, alebo o zaujímavej histórii Hlohovca, tiež sa usporadúvajú rôzne kvízy, kde sú mikrofónom vyhlasované otázky a mládež na ne odpovedá. Najlepšie odpovede sú odmeňované.

Medzi programom hrá do tanca hudobný súbor Osvety pod vedením Juraja Košča. Tak má naša mládež možnosť dobrého pobavenia za mierny poplatok 3 Kčs v najkrajšej sále nielen Hlohovca, ale aj okolia.

V Hlohovci budovaná **továreň pri železničnej stanici**, o ktorej výstavbe sme už v minulom roku písali, začala s výrobou drôtu, a to predbežne ostatného. Tento závod ako pobočka Železiarní a drôtovní p. r. Bohumín neustále rastie a bude ozajstným gigantom. Stavbári svoje tempo čiastočne zlepšili, ale nie do takej miery, ako by bolo potrebné.

Na jeseň pracovníci Elektromontážnych podnikov previedli posledné montážne práce na panelových skriniach pre motory drôtoťahu a ťažiarní. Každý deň vychádza už

kvalitný ostnatý drôt, prevažne na export. Stroje poskytol materský závod Bohumínske železiarne, ktorý tiež zaškoľoval pracovníkov. Exportuje sa napríklad do Brazílie, na Island, do Argentíny a Nórska.

V apríli t. r. začali vyrábať aj zvarovacie siete do prefabrikátov. Najväčšími odberateľmi ťahaného drôtu a výrobkov z neho budú naši stavbári a po nich cudzina. Progresívne metódy stavania, používania predpätých betónových dielcov a montáž panelových celkov si vyžaduje stále viac ťahaného drôtu. Toto všetko prispeje k urýchlenému priemyselnému stavebníctvu.

Silná zima počiatkom roka značne hatila výstavbu a mohlo byť prevedené iba predzásobovanie stavebným materiálom. Aby sa zameškané dohnalo, zavádzajú sa brigádnické práce a uzavierajú sa zväzky na vyrovnanie manka. Iniciatívne si počína mnoho čiat a kolektívov. Dodávky technologického zariadenia meškajú. Za plánom zaostávajú Závody priemyselnej automatizácie Praha, Závody Sigma Hranice, ČKD Dukla a iné. Dodávky vzorne plnia montážne závody ZVJL Klatovy a Elektromontážne závody Bratislava.

Zo zamestnancov Drôtovne sa osvedčili dobrými výsledkami už viacerí pracovníci, najmä Vladimír Klepáč, ktorý svojim zlepšovacím návrhom na agregát pre výrobu ostnatého drôtu uskutočnil hodnotné zdokonalenie.

V snahe stáleho skrášľovania mesta boli prevedené **čiasťočné úpravy** ciest. Previedla sa zemná úprava a vyasfaltovanie v Štúrovej ulici v smere od stanice. Ďalej bola vyasfaltovaná časť Podzámskej ulice a to od Gottwaldovho námestia asi na 100 kubických metrov. Nový úsek cesty z námestia na nový most bol tiež vyasfaltovaný a okraje cesty, keďže je na vysokom násype, boli ohraničené železným zábradlím až po nový most. Nový betónový chodník bol vybudovaný od počiatku Hviezdoslavovej ulice až k železnici a to na ľavej strane. Ďalej boli prevedené zemné práce pre polozenie kanalizácie v ulici pozdĺž dráhy a to od Slovakofarmy až k Elektrárni a stadiaľ k Váhu. Nový kanál nahrádza doterajšiu nevyhovujúcu kanalizáciu a má vylúčiť vylievanie východnej časti mesta, najmä Slovakofarmy, pretože je omnoho väčšieho priemeru ako doterajší.

V októbri začali zemné práce pre **vodárenskú vežu** na brehu Kalvárie. Bude to rezervoár pre továrenské účely, čím sa má viac pitnej vody dostať mestu z doterajších vodární. Základ vodárne bol vybetónovaný v novembri a má priemer 8 m.

Za účelom úpravy sídliska na Marxovej ulici došlo k odstráneniu skladištných budov bývalého textilného skladu Družstevný veľkoobchod, kde sa hneď začalo s výstavbou obytných činziakov ako štátnych, tak družstevných.

Vyparkovanie ulice Národného postavenia bolo rozšírené na ľavej strane smerom na východ. V Komenského ulici (pri kláštore) bola prevedená generálna oprava vozovky, lebo pôvodný asfalt bol už veľmi poškodený. Nová vozovka pokračuje do Engelsovej ulice, kde dosiaľ nebolo tvrdej cesty. Nová cesta bola položená aj smerom k bitúnku.

V Hlohovej ulici boli asanované niektoré staré budovy pri novej ceste na nový most.

V minulom roku bolo spomínané, že nastali **škody na stromovom poraste** – brestoch v zámockom parku. Škodca i v tomto roku zničil ďalších 150 stromov, ktoré vyschli a musia byť vyrúbané. Je to značná škoda – poškodenie nášho obľúbeného parku. Chemické postreky boli neúčinné. Nahradzovanie týchto stromov doteraz nezačalo, avšak správa parku uvažuje o dosadení stromov.

Zásluhou úspešného a včasného dokončenia jesenných poľných prác dosiahlo naše **jednotné roľnícke družstvo** dobrých výsledkov. Nápomocné boli pri ich dosahovaní stroje. Použili sa kukuričné kombajny a odlistovač. Najlepším pracovníkom boli vyplatené prémie a odmeny. Celooberné jednotné roľnícke

družstvo v Hlohovci malo doteraz ťažké podmienky. Stálym vylepšovaním však boli dosiahnuté v tomto roku lepšie výsledky ako doteraz.

Na družstve je pod dozorom mechanizátora 20 kolových traktorov a 4 pásové. Družstvo má 2 nákladné motorové vozidlá, 2 obilné kombajny, 2 kukuričné, 2 silážne kombajny, 2 nakladače hnoja, šrotovník a rôzne druhy najnovších druhov poľnohospodárskych strojov a náradia. JRD obrába 172 ha viníc a má 17 ha novovysadených viníc.

Dňa 22. júna sa strhla **veľká víchrica**, ktorá narobila veľa škody na stromoch a na strechách domov. Krátko nato prudký lejak poškodil stavivá domov občanov Zámockej ulice. Vytvoril tu pod svahom parku veľké výmole a odplavené zeminy boli nanesené do priestranstva novej budovy polikliniky. Keďže bol zavozený pôvodný kanál v parku Pozemnými stavbami, nemala voda odtoku a vytvorila veľkú mláku a nánosy zeminy a nečistôt z hornej časti jarku až od hornej brány zámockého parku. V dôsledku toho sa za niekoľko dní uskutočnilo vybetónovanie Zámockej ulice, aby voda nemohla vniknúť do domov južnej strany. Pri tomto došlo k úprave a vyasfaltovaniu cesty v hornej časti Podzámскеj ulice od brány do parku.

V tomto období zapríčinili výletníci v lese **požiar**, ktorý mal za následok zničenie lesného porastu vo výmere 7 ha v Mladom háji. Dňa 27. októbra vo večerných hodinách zhorel sklad závodu Mier, kde boli uložené lepenkové obaly pre vyrábané skrine televízorov. Aj tento požiar údajne zapríčinili deti.

Málokteré mesto na Slovensku sa môže pochváliť s toľkými **hudobnými súbormi** ako mesto Hlohovec. Kedysi bývali u nás cigánske kapely, ktoré mali dobrú povesť, najmä Radičová, ktorá hrávala počas letnej sezóny v piešťanských kúpeľoch. Ešte za predmníchovskej republiky v miestnych kaviarňach hrávali po večeroch tiež kapely Bakajovcov a Dömcovcov. V tom čase bola iba jediná dychová hudba Spálovcov, ale neskôr začala v novovybudovanom Robotníckom dome účinkovať hudba socialistov zvaná tiež ČH.

Dnes má dychovú kapelu Továreň Slovakofarma, ktorá je viacčlenná a hudobný súbor Akord. Okrem toho sú u nás súbory, v ktorých prevládajú modernejšie hudobné nástroje, ako napr. chromatické harmoniky, klavíry, havajské gitary, saxofóny a bicie nástroje. V tomto čase je za najlepšie súbor považovaná tzv. Modrá sedma, kde je vedúcim Ján Ševčík, učiteľ hudby. Aj Odevné závody majú súbor zvaný Odevák. Ďalšie súbory má MsOB, Dom osvetly Trnava, závod Mier, Liehovar Leopoldov a Železničná stanica Leopoldov.

Z významných **športových podujatí** spomeniem hádzanársky turnaj žien o Pohár slovenského národného povstania. Najlepší výkon podali hádzanárky juniorky z Rumunska, ktoré si svojou presnou hrou, výbornou taktikou a presnou strelbou získali na svoju stranu sympatie občanov. Na tomto turnaji sa zúčastnili družstvá ČSSR z Prahy – juniorky, družstvo Startu Bratislava a Sokolova z Prahy. Družstvo Iskra Odeva, Hlohovec sa umiestnilo na druhom mieste.

Prvý **rádiový prijímač** bol v Hlohovci v roku 1924. V roku 1927 sa podľa antén, ktoré sa objavovali na strechách domov, dalo napočítať asi 90 prijímačov. Od roku 1945 boli už vyrábané prístroje, ktorým stačila malá vnútorná anténa v dôsledku čoho z našich striech zmizli antény. Boli to tyčové drôtové objekty nad domami, ktoré víchre často poškodzovali. Najväčší počet rádioprijímačov evidoval Poštový úrad k 31. decembru 1963, kedy bolo prihlásených spolu 1935 aparátov. Mesačný poplatok od prijímača činí 5 Kčs, ktorý poštovní zriadení vyberajú u koncesionárov priamo, resp. ich môžu osobne platiť sami na našom alebo inom poštovom úrade.

Vybudovaním televízneho **vysielača** v Bratislave, vysielacia stanica Javorina a retranslačnej stanice v Hlohovci (na zámku) bolo umožnené aj našim občanom

sledovať programy z Bratislavy aj z už vybudovaných staníc Čs. televízie. Okrem toho sa dá sledovať aj vysielanie Viedne.

Hoci televízne prijímače boli spočiatku až 8 krát drahšie ako rádiá, stala sa televízia veľmi obľúbená, lebo umožnila ľuďom sledovať rôzne hudobné, športové, kultúrne a informačné prenosy a to nielen z tuzemských, ale aj zahraničných staníc. V dôsledku toho boli rádiá akosi zatlačené do pozadia. Ku dňu 1. januára 1964 bolo zahlásených 1383 koncesionárov.

Veľmi sa u nás rozšírilo vysielanie prostredníctvom **rozhlasu po drôte**, a to od roku 1958. Rozdiel od rádia je iba v tom, že rozhlas umožňuje počúvanie iba z jednej stanice. Jeho výhodou je, že je lacný, pre jednoduchosť pozostáva zo skrinky, v ktorej je reproduktor. Ďalej tiež nemusí byť napojený na elektrickú sieť ako rádio alebo televízor.

Ku koncu roku 1963 bolo zahlásených u poštovej správy nášho mesta 1109 predplatiteľov. V minulých rokoch bol rozhlas po drôte pridelený do úradovní, pracovní miestnych závodov a organizácií. Rozhlas po drôte môže byť vypnutý zo štátneho vysielania a napojený na mestský rozhlas, čím sa dostávajú správy a oznámenia Mestského národného výboru až do bytov našich občanov, čo býva prevádzané vždy v pondelok, stredu a v piatok od 18.00 do 18.15 hod..

V minulom roku sa začali u nás objavovať, najmä v rukách mladých ľudí, **tranzistorové rádio - prijímače**. Sú to malé prístroje, v ktorých sú namiesto elektrického prúdu malé baterky. Od rádio - aparátov sa líšia tiež tým, že nemusia mať anténu a uzemnenie, inak nie sú tak hlasité ako rádiá normálne. Tranzistorové prijímače umožňujú našim občanom i mimo bydliska sledovať vysielanie rádiostaníc. Je to technická vymoženosť, ktorá udivuje svojou minimálnou veľkosťou, takže sa dá uschovať i do vrecka kabátu.

Podľa informácií prvý **telefónny aparát** mal v Hlohovci veľkostatok grófa Erdödyho a to na zámku. Druhý mal majiteľ sladovne Eisler. Telefón sa rýchlo šírila, najmä v miestnych obchodných podnikoch a výrobných. V posledných rokoch rozvojom socialistického priemyslu pribudlo mnoho staníc. Rozšírili sa aj súkromné telefónne stanice, ale pomerne v malej miere. Záводы majú mnoho svojich aparátov, keďže majú vlastné ústredne na prepojenie.

Poštová novinová služba vznikla u nás v r. 1954. V tomto roku zamestnáva šesť pracovníkov. Obstaráva ako príjem, tak aj distribúciu všetkej tlače. PNS má vybudované aj vlastné novinové stánky, kde sa denná tlač predáva. Vkusné a moderné stánky sú doteraz pri novej pošte, na stanici a predajňa na Gottwaldovom námestí.

Prevoz, dovoz poštových zásielok bol do r. 1956 prevádzaný konským povozom. Od vtedy začalo rozvážanie vlastnými motorovými vozidlami. V tomto roku má tunajšia poštová správa dve motorové vozidlá, takže balíky priváza aj do domov.

Poštová služba zamestnáva v našom obvode spolu 85 ľudí. Prevádza aj vyplácanie dôchodkov. V tomto čase poberá u nás 1968 ľudí vdovský, starobný, sociálny alebo invalidný dôchodok. V roku 1963 bolo vyplatené 10 296 516 Kčs.

Mesto je v neustálej výstavbe. **Stavba** rodinných **domov** po zavedení družstevnej a bytovej výstavby veľmi poklesla. Naše mesto nadobúda úplne iný vzhľad ako malo v predošlých rokoch. Panoráma mesta sa mení tým, že rastú viacposchodové domy, ktorých malo naše mesto pred začatím štátnej a družstevnej výstavby iba 18. Avšak posledné sčítanie pred dvoma rokmi zistilo nasledovný stav: v r. 1961 mal Hlohovec spolu 1986 obytných domov. Prízemných domov bolo 1907, jednoposchodových 57, dvojposchodových 20 a od roku 1961 už aj dva trojposchodové činžiaky. Od roku 1946 bolo vybudovaných 15 štátnych, obytných domov majúcich 260 bytových

jednotiek. V tomto čase mal Hlohovec 1864 rodinných súkromných domov. Od roku 1945 bolo postavených 695 súkromných domov. Prvý družstevný činžiak bol odovzdaný do užívania v roku 1961. Tento má 18 bytových jednotiek a je v Engelsovej ulici.

Ku dňu sčítania bolo v Hlohovci 50 budov patriacich poľnohospodárskym usadlostiam, ďalej 65 činžových domov, neobývatelných budov 26.

Všetkých bytov je spolu 3248, z toho jednoizbových 1119, dvojizbových 1541, trojizbových 366, štvorizbových 67, päť a viacizbových spolu 13. Zostatok sú iba obývané kuchynky a garsónky, spolu 142.

Dosiaľ nevybavené žiadosti o byty podané na MNV sú evidované v počte 526. Žiadatelia obývajú nevyhovujúce byty, resp. sú dočasne v cudzom byte spoločne.

Do roku 1962 bolo asanovaných 12 domov a do roku 1963 spolu 10 domov. Do r. 1965 sa odstráni ďalších 33 domov, tiež je v pláne asanovať do roku 1967 ešte 35 budov za účelom vytvorenia miesta na vybudovanie ďalších výškových stavieb.

V minulom roku bola dokončená **nová budova materskej školy** v Tehelnej ulici. Dňa 15. marca bola vydaná do používania. Je to štvortriedna úhľadná stavba s dvomi bytmi. Táto stavba si vyžiadala náklad 1 337 203 Kčs, z čoho bolo brigádnicky odpracované v rámci akcie „Z“ v hodnote 718 753 Kčs. Stavbu prevádzal staviteľ Široký Augustín. Prvou riaditeľkou novej materskej školy sa stala Etela Vitková z Tekoldian. Táto škola je jednou z najkrajších tohto druhu v našom meste.

Tak ako v minulých rokoch, tak aj v tomto došlo k ďalšiemu **vyhynutiu brestov** v Zámockom parku. Tým stráca park ďalší cenný stromový porast. Od výstavby amfiteátru tu boli už nejaké stromy vysadené, a to asi 40 topoľov. Na záchranu parku už boli prevedené patričné kroky. Nový projekt uvádza, aké práce budú podniknuté na výsadbu stromov a kríkov. Úprava si vyžiada niekoľkomiliónový náklad, ktorý má byť krytý zo štátneho rozpočtu.

V roku 1963 matrika narodených v Hlohovci zaznamenala 780 nových občanov (z toho 186 detí sa narodilo tunajším rodičom), z toho chlapcov 351, dievčat 429. Manželstvo uzavrelo 142 párov, z toho 77 Hlohovčanov. Zomrelo 77 ľudí, z toho mužov 45 a 32 žien. Občianskym pohrebom bolo pochovaných 5 ľudí.

Rok 1964

Z roka na rok nadobúda mestečko Hlohovec krajší vzhľad. Vyparkovanie námestia a ďalších hlavných ulíc zapôsobilo silným dojmom nielen na našich občanov, ale sa začalo aj v dennej tlači písať o neobyčajnej výzdobe kedysi zaostaleho mesta.

A rok 1964 prebiehal v znamení ďalšieho **zveľaďovania a skrášľovania mesta**, pričom možno poznamenať, že doterajšie výsledky sú podmetom k úsiliu, ba až k súťaži vo väčšom meradle.

Na začiatku roka bola propagovaná Výzva rady MsNV na splnenie záväzkov, ktoré boli prijaté na počesť 20. výročia osláv Slovenského národného povstania. Výzva našla ohlas vo všetkých mestách Západoslovenského kraja v rámci ktorej bola vyvolaná socialistická súťaž v skrášľovaní miest medzi mestami o titul „Vzorné mesto“. Súťažilo sa v týchto kritériách:

Výsadba stromov 1200 kusov

Výsadba kvetinových kríkov 40 tisíc kusov

Vybudovanie nových parkov 7 200 m²

Vybudovanie chodníkov 4 230 m².

Potrebné bolo odpracovať na občana v priemere 8 brigádnických hodín pri skrášľovaní a zveľaďovaní mesta. Ku dňu splnenia stanoveného termínu bolo skutočne odpracované na jedného občana 9,7 brigádnických hodín.

Závazky boli vysoko prekročené. Výsadba stromov bola splnená na 3 309 kusov, výsadba kvetinových kríkov v počte 50 000 kusov, zriadilo sa 11 660 m² nových parkov a vybudovalo sa 5 764 m² nových chodníkov. Hodnota plánovaného diela bola v sume 2 290 000,- Kčs a splnenie v hodnote 3 185 307,- Kčs. Podobne boli splnené záväzky na poľnohospodárskom úseku, úseku miestneho hospodárstva, vo finančnom hospodárení i na úseku pracovných síl. Po úspešnom splnení záväzkov k 20. výročiu povstania boli vyhlásené záväzky k 20. výročiu oslobodenia ČSSR Sovietskou armádou. Hlavné kritéria kolektívneho záväzku boli tieto:

| Úloha | Počet brigádnických hodín | |
|-----------------------------------|----------------------------------|----------------------|
| Hodnota | | |
| Vybudovanie sadov a parkov | 20 200 | 46 500,- Kčs |
| Chodníky (výstavba) | 11 705 | 70 230,- Kčs |
| Verejné osvetlenie (výstavba) | 540 | 17 800,- Kčs |
| Úprava zámockej záhrady | 7 000 | 42 000,- Kčs |
| Vybudovanie autobusového nádražia | 26 768 | 173 110,- Kčs |
| Výstavba kúpaliska | 4 797 | 31 824,- Kčs |
| | SPOLU: | 71 010 |
| | | 381 464,- Kčs |

Okrem hore menovaných boli prevedené iné záväzky, zamerané aj na ďalšie úseky a závody, ktorých hodnota nebola vyčíslená. **Pri vyhodnotení socialistickej súťaže** na počesť 20. výročia osláv Slovenského národného povstania **mesto Hlohovec** v rámci Západoslovenského kraja **sa umiestnilo na 1. mieste**, za čo mu bola prepožičaná štandarda KNV Bratislava a udelený titul „Vzorné mesto“.

Pri príležitosti osláv 20. výročia Slovenského národného povstania boli priami účastníci povstania vyhodnotení prezidentom republiky, ktorý prepožičal 165 občanom nášho mesta pamätné medaile.

Plných osem mesiacov sa omeškala skúšobná prevádzka v lanárni v našom novom závode. Príčinou toho bolo oneskorené dodanie zariadenia z dovozu, k čomu sa museli prispôsobovať už vymurované základy. Dňa 16. marca uviedli do skúšobnej prevádzky časť lanárne. Ide o prevádzkové súbory na cievkovanie prameňov oceľových lán, ktoré sa budú splietať do definitívnej podoby na zrážacích strojoch. Kapacitu zrážacích strojov uvedú do pokusného chodu počiatkom apríla t.r. Celková projektovaná kapacita v lanárni sa má dosiahnuť do konca roka 1964.

Slovakofarma náš závod na výrobu liečiv je tiež v neustálom vývoji. Ako bolo už v minulých rokoch spomínané, závod je rozšírený smerom na juhovýchod. V pripojených pozemkoch boli vystavené vysoké polovalcovité budovy, v ktorých sa budú uskladňovať suroviny (makovice) na výrobu. Rozšírenie si vyžiadalo odkúpenie pozemkov Jednotného roľníckeho družstva, ba aj záhrad a rodinných domov, ktoré musia byť asanované.

V novovybudovaných objektoch sa pripravuje do skúšobného chodu nová výrobňa morfínu. Podľa pôvodného združeného záväzku mali budovatelia novej kapacity bratislavský Priemstav spolu s dodávateľmi technologického zariadenia pripraviť výrobňu na komplexné skúšky už v polovici júna t.r., ale pre niektoré čiastkové nedostatky, prerábky na aparátúrach a príslušenstve sa začatie skúšobnej prevádzky oddialilo.

Nová morfínka bude spracovávať makovicový odpad, z ktorého sa získava surový morfín, východisková surovina pre výrobu početných druhov liečiv.

V tomto roku bolo **15. výročie založenia pionierskej organizácie**, v dôsledku čoho sa už od začiatku roka pripravovali slávnostné skupinové zhromaždenia a prevádzali sa prípravy tiež na pionierske sľuby.

V našom dome pionierov (v bývalom Robotníckom dome na Rázusovej ulici) sa zhromažďoval dokumentačný materiál a sa nacvičoval program na pioniersku akadémiu. Dokumentačný materiál sa chystal na výstavbu, ktorá bola organizovaná pod heslom „Náš život v PO“. V oddieloch sa pripravovali lampióny a transporty na pioniersku manifestáciu. Tiež sa prejavovala zintenzívnená starostlivosť o nástenky. Na pionierskych účtoch pribúdali číselné výsledky odpracovaných brigádnických hodín, počty vysadených ovocných stromov a okrasných kríkov, kilogramy zozbieraného železa, papiera, textilu, fliaš a pod. Náš pioniersky štáb pri Dome pionierov a mládeže v Hlohovci pracoval pravidelne a dobre plánoval. Prípravy na dôstojné oslavy 15. Roku – jubilea našej organizácie sa začali realizovať radom školení pionierskeho aktívu. Po radostnej slávnosti príchodu Nového roku nasledovala dobre organizovaná obvodná pionierska konferencia, na ktorej boli vymenené skúsenosti z pionierskej práce a z prípravy osláv 15. Výročia PO-ČSM s členmi skupinových rád zo všetkých pionierskych skupín, ktoré patria pod obvod Domu pionierov a mládeže v Hlohovci.

Estrádny krúžok potešil početnými vystúpeniami ako v Hlohovci, tak aj na vidieku. V prvom týždni mesiaca apríla zahral dramatický krúžok žiakov 4 krát divadelnú hru „Skúšky čerta Belinka“. V letnej dobe miestny pioniersky štáb vyhlásil súťaž vo futbale, hádzanej, ľahkej atletike a v orientačnom turistickom preteku medzi hlohovskými skupinami.

Na 1. mája bola otvorená výstava najvýstižnejšej fotografie z obdobia 15-tich rokov a zo súčasných osláv 1. mája sa vytvorila výstava, ktorá bola prehliadkou dokumentácie pionierskej činnosti za uplynulých 15 rokov.

V tomto jubilejnom roku Pionierskej organizácie ČSM si želáme, aby radosť z mierového života našich pionierov z roka na rok mohutnela, aby radosť z úspechov našej mládeže v učení, chovaní a celkovej aktivite prešla rodinou, školou a celou našou vlasťou.

Počas tohto roka sa prejavoval taký citeľný nedostatok pitnej vody, aký nepamätajú ani naši najstarší obyvatelia. Avšak nebol to miestny problém, ale taký, ktorý tiesnil mnohé mestá nielen nášho štátu, ale aj iných krajín.

Nedostatok výdatných dažďov mal vplyv na kapacitu vodných zdrojov. Nedostatočnou ochranou vodného zdroja, ako aj už spomínanými príčinami sa znížila už pred štyrmi rokmi výdatnosť hlohovského vodovodu. Na riešenie zlého stavu v zásobovaní vodou sa urýchlila v tomto roku výstavba provízorného vodného zdroja na pravom brehu Váhu s definitívnym prívodom vody pre mesto Hlohovec. K tomu sa preto pristúpilo, lebo v r. 1966 sa začne s budovaním nového zdroja pre Hlohovec v súvislosti s budovaním sídliska, ktoré sa bude menovať Prednádražie. Najväčší nedostatok sa prejavoval v dodávke pitnej vody od mája až do augusta, kedy bola obmedzená dodávka a vodovod poskytoval vodu iba v určených hodinách, kedy si občania robili zásoby pre ďalší deň. Miestny rozhlas vyzýval občanov k šetreniu vody. Nedostatok vody pociťovali aj miestne továrne, kde sa tým hatila výroba, najmä v Slovakofarme.

Dňa 27. januára t.r. vznikol vo večerných hodinách v našom **závode Energetické rozvodné závody požiar**, ktorý nemohol byť likvidovaný v možnom čase pre nedostatok vody pre poruchu vodičov prúdu v celom Hlohovci, až do neskorých nočných hodín. Škoda sa odhaduje na 100 000,- korún.

Dňa 6. marca t.r. boli občania Hlohovca vzrušení nezvyklou príhodou. Pracovníci Okresného stavebného podniku – závodu v Hlohovci, ktorí stavali v Slovakofarme nové výrobné budovy, dostali sa k sudom s dreveným liehom, z ktorého si zobrali a rozriedený vodou ho pili. Nedbali na to, že na sudoch bolo označenie nálepkou „jed“. Tak sa viacerí robotníci otrávilí a museli byť ihneď odvezení do nemocnice. Aj napriek včasným opatreniam traja robotníci po veľkých bolestiach zahynuli, predtým však úplne stratili zrak. **Zomreli:** Anton Kudela, Štefan Karaba a občan z Rišňoviec, zamestnaný u Okresného stavebného podniku v Hlohovci. Táto udalosť veľmi vzrušila naše obyvateľstvo, ale niektorí sa predsa nepoučili. Sotva prešli dva mesiace, začiatkom mája **došlo k ďalšej tragédie** v tejto Slovakofarme. A čo navyše, tentoraz zase robotníci Slovakofarmy si zobrali metylalkohol, ktorý rozriedený vodou pili. Tak podľahli otrave hneď dvaja a to Ľ. Nežatický, 33 ročný, ktorý zanechal dve nezaopatrované deti a 44 ročný Štefan Petrovič, ktorý zanechal 4 nezaopatrované deti. Ošetrovaných bolo v nemocnici 15 ďalších, ktorí sa zachránili.

V tomto roku **došlo k úprave nájomného v štátnych bytoch**. Niektorí občania platili pomerne nízke nájomné, ktoré nijako nezodpovedalo výške nákladov na patričné byty, čím musel štát na byty doplácať. Tento neúnosný stav musel byť upravený v prospech štátu a bol vydaný zákon, ktorým zvyšuje nájomné v štátnych domoch, avšak nájomníci živiaci deti, majú zľavu podľa počtu vyživovaných osôb, takže viacdetné rodiny zvýšenie nepostihne, ba budú ešte menej platiť ako doteraz. Oproti tomu zvýšenie postihne bezdetných, prípadne takých, ktorí majú nadmerné byty. Úpravou nájomného získa Domová správa v Hlohovci ročne 200 tisíc, ktoré môže požičať na vylepšenie bytového fondu, ale predovšetkým na zníženie plánovanej straty.

Ku koncu t.r. mala Domová správa v Hlohovci 661 vydaných štátnych bytov a 39 nebytových jednotiek, zväčša obchodných miestností alebo garáží. Počet domov bol spolu 70.

V novovybudovanej kotolni pri administratívnej budove Domovej správy na Marxovej ulici je od 15. októbra dvomi kotlami zahrievaná voda, ktorá vyhrieva nielen okolité činžiaky Domovej správy, ale aj družstevné činžiaky až pri Závaloch.

Začiatkom decembra bola pre miestnená správa štátnych bytov do novej administratívnej budovy na Marxovej ulici.

Domová správa ku koncu t.r. zamestnávala 6 technických hospodárskych pracovníkov, 7 kuričov a 7 údržbárov. Okrem zmienenej teplárne sú na Marxovej ulici ešte dve menšie kotolne. Na Bernolákovej ulici v činžiakoch prevzatých od n.p. Slovakofarma nie je používaná vlastná kotolňa, ale budovy sú vyhrievané parou zo Slovakofarmy. Na Engelsovej ulici na Nábřeží je jedna kotolňa, ale tunajšie činžiaky sú zväčša vyhrievané plynom. Posledná kotolňa je na Gottwaldovom námestí a to v budove č. 11, kde je menší kotol na koks. Ostatné kotolne sú na menejcenné palivo.

Telovýchovná jednota Slovan Hlohovec pod patronátom MsNV a n. p. Slovakofarma usporiadali dňa 16. – 19. júla t.r. **slávnosti z príležitosti 50. výročia založenia futbalu** v Hlohovci. V ZK ROH Slovakofarma bola usporiadaná výstava pod názvom: „50 rokov hlohovského futbalu“. Tu bol tiež slávnostný aktív športovcov futbalistov. Hlavným bodom osláv bol futbalový turnaj. Okrem toho bol usporiadaný zápas bývalých hráčov Športového klubu v Hlohovci s veteránmi futbalu z Piešťan. Okrem našich klubov hosťoval u nás klub futbalistov FJ Fortuna Viedeň.

Pri spomienkových prednesoch a rozprávkach sa poukazovalo na slávnú tradíciu a veľké úspechy našich športovcov pred niekoľkými rokmi, kedy naša jedenástka neraz súperila s význačnými mužstvami nielen nášho štátu, ale aj zo zahraničia.

Dňa 14. júna 1964 prebiehali **voľby do národného zhromaždenia**, Slovenskej národnej rady, národných výborov všetkých stupňov a sudcov Okresného súdu v Trnave, z povolania a popri zamestnaní (sudcov ľudu). Z počtu zapísaných voličov 8 093 sa zúčastnilo spolu 8 077. Všetkých bolo odovzdaných celkom 8 069 platných hlasov, z ktorých 8 068 bolo pre kandidátov národného frontu. Za poslanca Národného zhromaždenia bola zvolená naša občianka Mária Solčániová, rod. Špačilová, za poslanca Slovenskej národnej rady generál – major Ján Stroula z Trenčína, za poslanca Krajského národného výboru Michal Zápotocký z Bratislavy – funkcionár Západoslovenského krajského národného výboru. Za poslancov ONV Trnava boli zvolení: s. Vladimír Vachalík, Černý Ivan, Nosko Emil, Režný Ľudovít, Poláková Jozefína, Šucha František a Gabriel Ľudovít, predseda ONV v Trnave.

Do MsNV bolo zvolených 59 poslancov. Za sudcu bola zvolená na Okresný súd v Trnave promovaná právnička Marta Galíková, za sudcov Okresného súdu 14 sudcov popri zamestnaní.

V spoločenskej miestnosti závodného klubu Slovakofarma v Hlohovci sa konalo dňa 9. júla 1964 **plenárne zasadnutie Mestského národného výboru**, kde bola po zahájení voľba mandátovej komisie MsNV. Ďalej po správe predsedu mandátovej komisie a overení volieb bol zložený sľub novozvolených poslancov MsNV. Potom bola voľba predsedu MsNV, za ktorého bol jednohlasne zvolený doterajší predseda s. Režný Ľudovít. Ďalej boli zvolení: námestník predsedu MsNV s. Gubala Karol, tajomník s. J. Obert a členovia rady MsNV.

Na ustanovujúcej plenárnej schôdzi boli tiež zvolení predsedovia komisií MsNV a boli schválené zloženia komisií. Po diskusii nasledovalo schválenie plánu politicko-organizačného zabezpečenia letných poľnohospodárskych prác. Za predsedu finančnej komisie bol zvolený Páleník Šándor, predseda komisie pre služby Ján Zavadil, predseda školskej komisie s. Hudzík, komisie sociálneho zabezpečenia M. Piknová, predseda komisie zdravotníctva Dr. Wendel, poľnohospodárskej komisie Michal Orlický, obchodnej komisie Vasil Šatník a bytovej komisie Štefan Durák.

Dňa 25. augusta 1964 o 15. hod. bol v rámci osláv 20. výročia Slovenského národného povstania odovzdaný v Hlohovci do užívania verejnosti **nový cestný železobetónový most cez Váh**. Stavbu tohto mostu previedol n. p. Doprastav, o čom bolo už v minulých rokoch do kroniky písané. Vedúcim stavby bol Ing. Cobar. Pri slávnostnom odovzdaní bolo prítomných veľa našich občanov. Za krásneho počasia previedol slávnostný akt poverenec Slovenskej národnej rady pre stavebníctvo Ladislav Kompiš. Most, ktorý pracovníci Doprastavu n. p. Trenčín dohotovili 36 dní pred stanoveným termínom, meria 324 metrov a má 7 polí. Pri jeho budovaní použili pokrokové metódy výstavby. Progresívnou technologickou metódou výstavby znížili oproti klasickej konštrukcii celkovú váhu mostného telesa asi o tretinu a o tretinu sú tým nižšie aj náklady na výstavbu.

Úspešným šiestim kolektívom stavby pri tejto príležitosti prepožičali **titul „Brigáda socialistickej práce“** a štyrom pracovníkom udelili čestné uznanie. Otvorenie sa uskutočnilo nielen za širokej účasti obyvateľstva mesta a blízkeho okolia, ale aj za účasti predstaviteľov slovenských ústredných, krajských, okresných, straníckych a štátnych orgánov ako aj stavbu prevádzajúcich podnikov.

Odovzdanie mostu previedol podnikový riaditeľ Doprastavu a pásku prestrihol poverenec pre stavebníctvo. Otvorením mostu sa značne skrátila cesta do Leopoldova. Odteraz už môžu i ťažké vozidlá s nákladmi prechádzať našim mostom. Pred otvorením mostu bola prevedená zaťažkávacia skúška. Desiatky nákladných áut naložených kameňom bolo postavených na moste niekoľko hodín. Most obstál a nebolo zistené preťaženie mostu.

V tomto roku bola prevedená **úprava Peterskej ulice**. Predovšetkým bola položená pevná cesta, ktorá bola vyasfaltovaná. Za týmto účelom muselo dôjsť k odstráneniu starej zvonice, ktorá sa nachádzala uprostred cesty. Na tejto ulici boli vybudované tiež nové betónové chodníky, čím sa odstránili časté ponosy tunajších občanov na blato a prach, ktoré tu bývali od nepamäti častým zjavom.

Nad Závalím ponad cestou k Balatonu sa začala výstavba veľkej modernej školy, ktorá bude dokončená a vydaná do používania v nasledovnom roku. Toto miesto je pre školu veľmi vyhovujúce a zdravé. Žiadna z doterajších škôl nie je na takom kludnom a zdravom priestranstve. V tejto pomerne romantickej časti mesta tesne pri zámockom parku a pod vinicami Balatonu vyrastajú viaceré objekty pre školské účely.

V tomto čase **došlo** tiež **k naliehavej oprave barokovej prilby veže kostola Všetkých svätých**, ktorí naši občania od nepamäti nazývajú „kláštor“. Tento historicky cenný objekt bol práve v tejto časti najviac ohrozený. Zmienená oprava bude prevedená k jubileu a to k 500. výročiu založenia kláštora v Hlohovci, ktoré bude v budúcom roku.

V druhej polovici leta t.r. bol v Hlohovci otvorený tzv. **klub dôchodcov** v budove Tersztyanského domu na Podzámskej ulici. Na prízemí menovaného domu boli vyprázdnené dve miestnosti, v ktorých sa teraz schádzajú naši starší občania, invalidi, kde si môžu bezplatne prečítať dennú tlač, vypočuť rozhlas, sledovať programy televízie a kde sa môžu tiež inak spoločensky baviť. Tento klub je jediným tohto druhu v Hlohovci a je veľmi obľúbený našimi dôchodcami, ktorí ho často navštevujú.

Hlohovec i celé jeho okolie od Leopoldova po Lužianky žil tri dni v znamení XVIII. ročníka medzinárodného hádzanárskeho turnaja žien o „Pohár Slovenského národného povstania“. Okrem štyroch domácich celkov hrali aj dva zahraničné. Všade sa hovorilo iba o turnaji, vo vlakoch, autobusoch, obchodoch i reštauráciách. Pre trénerov bol veľkým prínosom, lebo sa stal generálkou pred otvorením našej vrcholnej súťaže – hádzanárskej ligy žien v ČSSR. Hracia plocha na ihrisku SVŠ pri kláštore bola skvele pripravená. Usporiadatelia zaobstarali pre účastníkov pekné ceny a obyvateľstvo sledovalo zápasy v hojnom počte. Usporiadateľom turnaja bola TJ Iskra Odeva na čele s riaditeľom s. J. Širanom.

Tak ako malo kedysi naše mesto (pred 30 rokmi) výborné futbalové mužstvo, ktoré nieslo dobrú povesť a uznanie stretnutiami s najlepšimi mužstvami republiky, tak má dnes aj družstvo hádzanárok v Odeva, ktoré sa už osvedčilo neraz aj v medzištátnom stretnutí.

Výsledky hospodárenia nášho Jednotného roľníckeho družstva boli už lepšie ako v minulých rokoch, preto však nemožno povedať, že už družstvo plní všetky ukazovatele rastlinnej alebo živočíšnej výroby. Obilniny boli čiastočne zahorené a priemerný hektárový výnos napr. raži bol o 12 q nižší oproti plánu.

Tržná produkcia bola plánovaná 5 570 tis. Kčs a dosiahnutá 4 396 tis. Kčs, t.j. na 95,4 %. U kukurice bol plán na 1 ha 35 q a skutočnosť 31,9 q. Ani u hrozna nebol plán dosiahnutý. Dorobilo sa 7 328 q hrozna. Živočíšna výroba bola úspešnejšia. Plán živočíšnej produkcie bol stanovený na 3 120 q a splnený bol na 104,8 %. Tržná produkcia plán 2 618 tis. Kčs a splnenie 2 809 tis. Kčs. Priemerná dojivosť od kravy bola až 7 litrov, čo je pomerne uspokojivé a maximálne, ktoré bolo u tunajšieho družstva dosiahnuté. Zvýšenie dojivosti podnietilo prémiovanie dojičov a tiež aj kŕmičov. V počte hovädzieho dobytku sa stalo oproti minulému roku zvýšenie o 80 kusov. V dodávke bravčového mäsa malo byť odovzdané 940 q a bolo odovzdané 753 kusov. Odpredaných bolo 240 odstavčiat a to družstevníkom. Náklady na výrobu

boli prekročené tým, že sa odpracovalo viac pracovných jednotiek, ako bolo plánované. Na 1 pracovnú jednotku malo byť vyplatené 14,- Kčs a mohlo byť vyplatené iba 12,- Kčs. Okrem toho členovia obdržali na každú pracovnú jednotku naturálie. Odmeňovanie bolo prevádzané podľa schválených noriem. Celkové prekročenie na pracovných jednotkách bolo o 31 000,- Kčs.

Suchá zima, ktorá začala v mesiaci novembri sa tiahla až do jarných mesiacov. Snehu bolo málo. Už pred koncom roka sa ponosovali majitelia viníc a záhumienok, že poľné zajace obžierajú viničné prútie a to tak, že mnoho hláv z toho vyschne. Tiež na novovysadených družstevných viniciach vznikli týmto značné škody.

Dňa 31. decembra t.r. bola miestna **pôrodnica na Michalskej ulici zrušená**. Príčinou toho bolo okrem iného aj neprimerané, ba nedostatočné vybavenie pôrodnice. Budova bude riaditeľom OÚNZ odovzdaná na iné účely verejnosti. Budú tu zriadené Detské jasle. Tak budú musieť rodičky Hlohovca a okolia chodiť do Nitry, kde je vhodná moderná pôrodnica.

V r. 1964 sa v našom meste narodilo spolu 668 detí. Z toho patrilo rodičom Hlohovca 160 detí, ostatné narodené v pôrodnici patrili rodičom z okolia. Bolo uzatvorených 124 sobášov. Zomrelo spolu 77 ľudí (presne toľko čo v minulom roku), z toho zomrelo 38 žien.

Zachovalá dokumentácia a ústne podanie len v malom spomína činnosť zdravotných orgánov a ustanovizní toho smeru v našom meste. Keď však nazrieme do minulosti Hlohovca zisťujeme, že hrozné **epidémie** priamo kosili obyvateľstvo nášho mesta a blízkeho okolia (obce Sv. Peter), najmä v 18. storočí, kedy zúrili čierny mor a v nasledovnom storočí zase cholera ázijská. Ľud a úrady boli bezmocné proti týmto metlám ľudstva a pri jednom takom týfuse zomrelo vyše 3 300 našich občanov. V niektorom dni bolo až 17 mŕtvych. Mesto stíchlo, lebo denné umieranie vyvolalo panickú situáciu a kto mohol, odišiel z okolia. Utekajúcim však nikto nechcel poskytnúť útulok, lebo sa bál nákazy a preto mnohí sa museli vrátiť do mesta mŕtvych, kde mali aspoň strechu nad hlavou a skôr došli k potravinám.

Stoličný úrad začal podávať nejaké informácie, ktoré vyplývali z predošlých zistení a poznatkov iných miest. Boli to preventívne opatrenia, ktorými sa malo aspoň obmedziť šírenie nákazy a snád' vtedy prvý krát sa začali nariaďovať a pripomínať hygienické opatrenia ešte zostávajúcim občanom. Za účelom poskytovania potrebných medikamentov bol poslaný do Hlohovca prvý lekárnik a ten v r. 1710 otvoril **prvý lekárňu**, ktorú doteraz zistené dokumenty a kronika mesta nespomenula. Bola zriadená na Námestí vo vedľajšej budove (v miestnostiach terajšieho plúcneho strediska) „starej lekárne“. Dostala názov: „**Lekárňu ku sv. Jozefovi**“. Tu sa prvý krát dostalo nášmu obyvateľstvu primitívnych mastičiek, vodičiek alebo práškov viac-menej účinných, za ktoré úbohý ľud počas epidémií vydával posledné ťažko zarobené peniaze, aby sebe alebo svojim drahým zachránil život.

Výsledky boli málo zjavné i keď lekárnik dobre radil zúfalým ľuďom, lekára mesto ešte nemalo. V r. 1733 bol mestu pridelený prvý stoličný lekár, ktorého sídlo sa mi doteraz nepodarilo zistiť, tak ako aj jeho meno. Podmienkou však bolo, že lekár nesmie byť židovského vierovyznania, čo ešte sťažovalo situáciu v tej dobe.

Mestá a obce verili rôznym mastičkárom, felčiarom a ráhhojičom, ktorí veľmi ťažili z neznalosti ľudí. Títo, aby nestratili výhodné povolanie šírili poplašné správy o lekároch ba aj o lekárnikoch. Ľud zvyknutý na babské liečenie neveril novotám, zvlášť keď zelinkári našepkávali ľudu, že židovskí lekári nielenže neliečia, ale hynutie nežidov priamo napomáhajú. Príležitosť si ľahko našli, lebo neraz mohli poukázať na konkrétny prípad, keď bol u chorého lekár a pacient predsa zomrel. Keď chorý nevidel úspech mastičkára, zavolať lekára, ale tento už nemohol niekedy nešťastníka

ani pri najväčšej snahe zachrániť, lebo bol neskoro zavolaný. Potom na to poukazovali, že mu doktor smrť zapríčinil, že keď by ho nebol volal, bol by ho mastičkár „udržal pri živote“.

Ťažká bola práca prvých lekárov. Napriek tomu, že ich bolo málo, mnohí z nich boli židovskí lekári a tých na mnohých miestach nechceli. Postupom času sa podarilo úradným inštitúciám presvedčiť veľkú časť obyvateľstva o nutnosti hygieny a o účinnosti odborne vyhotovených liekov, čím sa nielen obmedzili epidémie, ale aj úmrtnosť obyvateľstva začala všeobecne klesať.

Začiatkom 20. storočia malo naše mesto už 4 lekárov. V tomto čase už mohli byť lekári aj židia, lebo ľud sa už dávno presvedčil, že riadne pomáhajú chorým. Veď bolo ich životným záujmom správne liečiť a nevystavovať sa strate vykonávania lekárskej praxe, ba aj stíhania, či už od ľudí alebo od úradov.

V r. 1894 bola u nás zriadená aj **druhá lekáreň a to „Lekáreň ku Spasiteľovi ...** Samé názvy našich lekární svedčia o tom, že aj pomenovania sa lekárniam museli dať také, aby sa získala dôvera občanov nábožensky založených.

Miesto a titul okresného lekára boli ustanovené rámcovým zdravotníckym zákonom uhorského snemu z r. 1876. Okresný lekár bol vedúcim zdravotníckym úradníkom okresu Hlohovec, teda pragmatikálnym úradníkom okresného úradu, odborným poradcom okresného náčelníka. Bol totiž administratívnym pracovníkom, súčasne aj hygienikom, ďalej kontrolným orgánom obvodných lekárov.

Do r. 1927 bol v Hlohovci okresným lekárom MUDr. Chrenoczy Nagy. Po jeho penzionovaní nastúpil miesto okresného lekára (dňa 15.5.1927) MUDr. Imrich Fritsch, ktorý túto funkciu zastával až do r. 1950, kedy toto miesto novým predpisom organizácie zdravotníctva zaniklo.

Bol menovaný riaditeľ a to Okresného úradu, ináč názvom Okresný ústav národného zdravia a to Dr. Bodnár Peter. Po ňom bol menovaný Dr. Wendel a po ňom Dr. Maňák Eugen. Ďalej Dr. Danielis a konečne zubný lekár Dr. Fajtl Anton.

V dobe vzniku OÚNZ, t.j. dňa 1. Januára 1952 bolo v Hlohovci už 5 lekárov:

Dr. Bodnár, Dr. Frídecký Barnabáš, Dr. Neumann, Dr. Brenner a Dr. Ján Všetěčka. Okrem týchto bol v Hlohovci zubný lekár Dr. Maňák Eugen a Dr. Fritč, ako pľúcny lekár. Spolu sedem lekárov.

Prvé miesto pre Okresný ústav národného zdravia v Hlohovci bolo určené do budovy Nemocenskej poisťovni v Malinovského ulici. Okrem riaditeľa tu bol menovaný správca, ktorý bol vedúcim administratívy.

Pod **OÚNZ** patria všetky zdravotnícke zariadenia v obvode Hlohovec, t.j. 3 obvody samého Hlohovca, zdravotnícky obvod Horné Otrokovce, Dvorníky, Siladice, Leopoldov, Trakovice ako aj ostatné neskôr zriadené, o ktorých bude spomínané v ďalších stoliaciach. Zubári, lekár a dentisti boli tak ako aj praktickí lekári ešte ako súkromníci ojedinele rozmiestnení vo svojich ordináciách, ktoré mali pri svojich bytoch. Pokiaľ boli ako súkromníci, nemali určené časy svojej normálnej prevádzky a i keď mali, tieto nedodržovali. Písomná agenda nebola. Do budovy OÚNZ v Hlohovci sa prví sústredili zubní dentisti, kde boli umiestnení na prvom poschodí.

Ako bolo spomenuté, **prvá ordinácia u nás vznikla v r. 1733.** V 19. storočí dostalo mesto už viacej lekárov. Tiež začal u nás pôsobiť prvý zverolekár – veterinár. Pribúdaním obyvateľstva pribúdali aj lekári a to už nielen v samom Hlohovci, ale v prvej polovici 20. storočia už aj vo väčších obciach okresu Hlohovec (Leopoldov, Rišňovce), čím nastalo odbremenenie našich lekárov. V Hlohovci už bol aj zubný lekár Dr. Roth. Až do r. 1951 sa nemenil stav lekárov v Hlohovci. Spolu bolo 6 praktických lekárov. Búrliový rozvoj v zdravotníctve nastal od r. 1952, kedy už začali byť pristavované sanitné vozy. Dotiaľ nebolo verejných sanitných motorových vozidiel

a v prípade nutného použitia operácie (napr. pri perforácii) musel byť pacient v minulom storočí prepravený vozom (koňmi ťahaný) do nemocnice a neraz zomrel na ceste. Od vzniku automobilizmu, ktorý sa u nás datuje od r. 1911 a autotaxi od r. 1925 mohol byť už pacient prepravený autom, avšak za vysoký poplatok, čo si mohli dovoliť iba zámožnejší.

Veľkou chybou bolo to, že koncom 19. storočia správa mesta odmietla ponuku na vybudovanie nemocnice, kedy mohla obec dostať štátnu subvenciu. Tým sa stalo, že dodnes nemocnice nemáme a v dohľadnej dobe ani mať nebudeme. Zatiaľ Trnava, Nitra a Piešťany ju už dávnejšie majú a naši občania vo vážnejších ochoreniach musia byť do týchto miest privážaní.

V našom meste je a bolo pomerne vysoké percento ľudí postihnutých najmä pľúcnou tbc. Príčinou toho bývala nízka životná úroveň obyvateľstva, zlý stav ciest a chodníkov, zlé ubytovacie podmienky. Liečenie sa prevádzalo na podklade spolkovom z milodarov a za pomoci štátu. Vedúcim orgánom tejto akcie bola tzv. Masarykova liga proti tuberkulóze, ktorá bola v Hlohovci založená 1. januára 1930. Vystavený bol samostatný pavilón s čakárňou a dvomi ošetrovacími miestnosťami, ku ktorým patrila tiež izba röntgenu. Vedúcim lekárom pobočky MLS tbc bol MUDr. Fritsch a to od vzniku až do r. 1953. V tomto roku dňom 1. januára bolo u nás otvorené v rámci OÚNZ **TBC – stredisko**, čiže pľúcne oddelenie polikliniky v Hlohovci. Tu sa už liečenie odborne prevádza a je dosť úspešné najmä podávanými antibiotikami. Úmrtnosť na tbc veľmi poklesla. Vedúcim lekárom pľúcneho strediska je dodnes Dr. Fritsch.

Dňa 15.12.1954 vznikla u nás v rámci OÚNZ pôrodnica, ktorá bola umiestnená v budove správy OÚNZ na Malinovského ulici. Riaditeľstvo pred tým prešlo na Forbátov dom na Gottwaldovom námestí, avšak kancelárie administratívy boli umiestnené na ulici Národného povstania asi 200 m od budovy Forbáta. Prvým gynekológom pôrodnice bol Dr. Wendl. Do pôrodnice bolo sústredených päť miestnych pôrodných asistentiek. V pôrodnici sa v r. 1963 narodilo vyše 700 detí a to tak z Hlohovca, ako aj z okolia. Terajším rokom však pôrodnica u nás zanikla.

Dopravná zdravotná služba u nás začala v budove MNV t.j. na námestí. Premávka sa prevádzala pod správou bývalej DHS a vedúcim bol Rudolf Sloboda. Táto prvá pohotovostná služba začala zo zbierky občanov v r. 1947. Zakúpený bol starší motorový voz Ford, ktorého karoséria bola predĺžená na lôžkovú časť. V r. 1949 prideliť ČsČK v Bratislave 2 nové sanitné vozy zn. Škoda Tudor 1100. Ku koncu r. 1963 má DZS k dispozícii 9 sanitných vozov Škoda 1200 z nich jeden je nepojazdný. Po územnej reorganizácii boli lekári nášho mesta sústredení do spomenutej budovy Forbáta na Gottwaldovom námestí, čím zanikli podomové ordinácie v Hlohovci. Toto miesto je hlavným strediskom OÚNZ, kde je umiestnená aj centrálna karta pacientov. Ordinujú tu **traja obvodní lekári** (Dr. Brenner, Dr. Maňák a Dr. Všetěčka). Na prvom poschodí je interné oddelenie, ktoré je zriadené od r. 1958. Internistom tu bol Dr. Kubík. Pri internom oddelení je laboratórium.

Začiatkom r. 1952 začala v našom meste pediatria. Prvým strediskom bola ambulancia umiestnená v budove hotela Jeleň na prízemí. Odtiaľ bola preložená do budovy na Malinovského ulici. Od r. 1965 dostali na trvalo budovu vystavenú na tento účel a to na Bernolákovej ulici, na mieste asanovaných a renovovaných stavenísk, bude v bývalom majeri vedľa okresného archívu. Toto detské stredisko má vyhovujúce stredisko a zariadenie. V rámci správy Polikliniky sú detské jasle závodu Slovakofarma v Hlohovci vedľa Ľudovej hviezdárne. Tieto jasle majú tiež kuchyňu, kde sa varí pre deti ako aj obsluhujúci administratívny personál.

Nedostatok bytov v Hlohovci má za následok, že uvedené zdravotnícke zariadenia sú umiestnené na viacerých miestach. V terajšom čase sú rozmiestnené temer na 16 miestach. V r. 1965 má byť dokončená nová poliklinika pri Váhu, kde sa sústredia všetky zdravotnícke zariadenia.

Keď prihlíadneme na skutočnosť stavu zdravotníckeho personálu v našom meste ako aj v blízkom okolí, najlepšie pochopíme, aký **rozmach urobilo** naše **zdravotníctvo** od prechodu fronty. V r. 1945 pracovalo u nás v zdravotníctve spolu asi 23 ľudí. Koncom r. 1963 v tom samom spádovom území zaznamenávame už 153 pracovníkov, okrem lekární. Uvedený počet zahŕňa 10 odborných lekárov, spolu 13 obvodných lekárov, dvaja výkonní zubní lekári, 41 zdravotných sestier, 3 administratívni pracovníci, 9 šoférov a ostatných (so skráteným pracovným úväzkom spolu 75). Riaditeľom polikliniky zostáva Dr. Fajtl Anton. Správcom Polikliniky je s. Martóni, pokladničnú službu zastáva A. Marková. Skladovú evidenciu vedie Elemír Lupa.

Po zrušení okresu Hlohovca v r. 1961 bolo miestne riaditeľstvo OÚNZ v Hlohovci zrušené a premiestnené do sídla okresu Trnava. V Hlohovci sa utvorilo iba riaditeľstvo Polikliniky. V dôsledku toho prešla do Trnavy i finančná mzdová uctáreň.

Rok 1965

Od roku 1965 zápisy do kroniky neprevádzal nikto. Bolo treba urýchlene zbierať podklady, preštudovať rôzne materiály pre jej doplnenie za chýbajúce roky a previesť príslušné zápisy.

Uznesením číslo 176/1972 Rady Mestského národného výboru v Hlohovci zo dňa 28. 12. 1972 bol do funkcie kronikára schválený Vojtech Maňák, ktorému bolo uložené aby ihneď začal so spracovávaním chýbajúcich záznamov a ich zápisom.

Kronikár Vojtech Maňák sa narodil 14. januára 1917 v Merašiciach, okres Trnava. Vyštudoval učiteľstvo a celý svoj život venoval ako učiteľ výchove a vzdelávaniu jemu zverených detí, prevažne v Hlohovci.

Rok 1965 sa niesol v znamení 20. výročia oslobodenia našej vlasti slávnou Sovietskou armádou. V celej Československej republike sa v slávnostných prejavoch spomínal víťazný pochod Červenej armády. Z iniciatívy Mestského výboru KSS, Mestského národného výboru a zložiek Národného frontu prijímali občania mesta hodnotné **záväzky**, ktoré boli najvhodnejšou formou uctenia si tohto významného výročia. V rámci týchto záväzkov sa dali občania do prác na úpravách a skrášľovaní ulíc, parkov, aby celkové prostredie našich bydlísk bolo príjemnejšie a kultúrnejšie. Obyvatelia Hlohovca odpracovali v roku 1965 celkom 172 740 brigádnických hodín, čo v korunách predstavuje sumu 863 700 Kčs. Dôraz sa kládol predovšetkým na skrášľovanie životného prostredia. V tejto akcii sa vybudovalo 5110 m² nových parkov, 3650 bežných metrov nových chodníkov, vysadilo sa 3918 kusov stromov a 783 okrasných kríkov. Brigádnici a pracovníci Údržby mesta sa pričínili o to, aby nové parky spríjemňovali prostredie na Malinovského, Leninovej, Podzámskej a Hlohovej ulici. Okrem toho sa na Malinovského, Hlohovej a Jesenského ulici dali do užívania nové asfaltové chodníky.

Mimoriadna pozornosť bola venovaná vstupu do mesta smerom do Leopoldova, kde sa krásne upravilo nábrevie Váhu s osvetlením, ktoré sa krásne vyníma najmä v noci. Toto taktiež bolo vybudované v jubilejnom roku oslobodenia. Viac ako aktuálna bola rekonštrukcia ciest na Malinovského, Hlohovej, Jesenského a Železničnej ulici. Primeraná pozornosť sa venovala i objektom, ktoré sú nevyhnutné k športovému

rastu mládeže mesta. Telovýchovná jednota a žiaci hlohovských škôl sa môžu pochváliť úpravou ihrísk na ploche 7745 m².

Dôležitou súčasťou záväzku bola akcia „Z“, v rámci ktorej sa v roku 1965 budovalo autobusové nádražie pri železničnej stanici a kúpalisko v Zámočkej záhrade. Rozpočet a návrh na výstavbu autobusového nádražia schválil MsNV začiatkom roku 1965 s tým, že 1. mája 1965 sa nádražie odovzdá do užívania. Termín dokončenia výstavby objektu prešiel do roku 1966, avšak napriek tomu treba kladne hodnotiť prácu brigádnikov, ktorí na výstavbe autobusového nádražia odpracovali celkom 24 000 hodín v hodnote 584 000 Kčs. Na budovaní kúpaliska sa za 40 000 brigádnických hodín previedol výkop zeminy, drenáž do štrkového ložiska, hĺbenie rýh v zemine, úprava násypu, odvoz, plánovanie a uloženie betónovej mazanice na ploche 320 m². Hodnota práce sa rovnala 430 000 Kčs. Ani obľúbené miesto prechádzok a oddychu obyvateľov mesta „Zámočká záhrada“ nezostala stranou. V záhrade sa v hodnote 60 000 Kčs vybudovali nové cesty a chodníky, aby prechádzka bola možná i v nepriaznivom počasí. Zmeny v meste boli viac ako očividné. Usilovná a nadšená práca občanov vyústila vo výsadbe tisícok tulipánov, sirôtok, okrasných stromov a kríkov, ktoré vysadené na sýtozelených trávnikoch sa tiahli popri nových asfaltových chodníkoch. Hlohovec dostal neoficiálny názov „Mesto ruží“ a úradne titul „Mesto 20. výročia oslobodenia našej vlasti sovietskou armádou“ spolu s finančnou odmenou 200 000 Kčs. Hrdý titul obdržal Hlohovec za prvé miesto v súťaži konanej v rámci 20. výročia oslobodenia.

V roku 1965 Mestský národný výbor nedostal do užívania žiadne byty, avšak plným tempom sa pracovalo na **bytovej výstavbe** v Hlohovej ulici. Podľa plánu sa stavalo moderné bytové sídlisko so 416 bytovými jednotkami a v komplexe nechýbali ani jasle pre 55 detí, materská škôlka pre 120 detí, obchody, služby obyvateľom, stravovací pavilón a inžinierske siete. Okrem bytovej výstavby prevádzal Okresný stavebný podnik v rámci investičnej výstavby prestavbu Domu dôchodcov na Hlohovej ulici, generálnu rekonštrukciu Peterskej ulice a opravu detských jaslí.

V Zámočkej záhrade neostalo len pri budovaní nových chodníkov, ale v pláne bola aj jej celková rekonštrukcia. Rada Západoslovenského krajského národného výboru na návrh MsNV v Hlohovci schválila investičnú úlohu – rekonštrukciu zámočského parku - nákladom 7 866 000 Kčs. Začiatok výstavby bol určený na rok 1966 s tým, že generálnym dodávateľom prác budú Záhradnícke a rekreačné služby mesta Bratislavy v subdodávke OSP Trnava a Hydroprojekt Bratislava. Akcia zveľaďovania mesta bola takto obohatená o ďalší významný objekt.

Sieť **kanalizácie** v Hlohovci nestačila, a tak v októbri 1965 Okresná vodohospodárska správa v Piešťanoch začala s rozširovaním mestského vodovodu na pravej strane Váhu. Pokračovalo sa i v zavádzaní **plynu**, čo bolo výhodné hlavne pre obyvateľov nových rodinných domov, ktoré mohli kúriť a variť týmto palivom.

Nákladom vyše 13 miliónov Kčs sa skončila v roku 1965 výstavba **polikliniky**. Jej odovzdávaním dňa 14. marca 1965 sa dosiahol významný cieľ na poli starostlivosti o zdravie občanov a širokého okolia. Lekári za pomoci najmodernejších zdravotníckych zariadení domácej a zahraničnej výroby mohli teraz účinnejšie aplikovať svoje odborné vedomosti pri liečení chorých.

Rada MsNV na svojom zasadnutí schválila návrh na zmenu školských dozorov pre školský rok 1965 – 1966. Vytvorenie obvodov ovplyvnilo dokončenie výstavby **školy** na Nerudovej ulici a I. ZDŠ na Leninovej ulici, V. ZDŠ na Malinovského ulici, III. ZDŠ na ulici Arpáda Felcána, 16. novembra 1965 pribudla IV. ZDŠ, ktorá bola modernou školou. Stavbu 18-trydnej školy prevádzali Pozemné stavby, n. p. Trnava, ktoré v roku 1965 odovzdali do užívania pavilón A ako stavbu vysokej kvality. Bolo len na

škodu, že výstavba ostatných objektov zaostávala. Školy sa v mimoškolskej činnosti pripojili k celomestskému záväzku. Súťažili medzi sebou v počte odpracovaných brigádnických hodín a v zberoch.

Pre **JRD** v Hlohovci nebol rok 1965 veľmi úspešný. Najväčšou prekážkou pri plnení plánu, najmä v rastlinnej výrobe, boli živelné pohromy. Najhoršia situácia bola v pestovaní hrozna. Plnenie plánu v živočíšnej výrobe zase negatívne ovplyvňovalo sústavné oneskorovanie dostavby areálu JRD.

Ruka v ruke s rozmachom priemyslu a zvyšovaním počtu obyvateľov kráčalo i rozširovanie **obchodnej siete** mesta. Zriadila sa nová predajňa galantérie v Leninovej ulici, rozšíril sa skladovací priestor zeleniny na ulici SNP, vytvorili sa podmienky pre zriadenie predajne klobúkov a predajňa Textil sa rozrástla o nové prevádzkové priestory. Hlohovec sa stáva obľúbeným miestom nákupu i občanov zo širokého okolia mesta.

V **telovýchove** sa hlavná pozornosť športovcov a žiakov hlohovských škôl sústredila na nácvik spartakiádnych skladieb. Výsledkom ich snahy bola obvodná spartakiáda uskutočnená 30. mája 1965 v Hlohovci. Úsilie cvičencov vyvrcholilo na III. CS v Prahe.

Športovci z radov žiakov si pravidelne merali svoje schopnosti na tradičných hlohovských hrách. Súťažili v atletike a v kolektívnych loptových hrách.

V júni v roku 1965 bola časť Južného Slovenska postihnutá rozsiahlou **povodňou**. Dediny na Žitnom ostrove boli zaplavené prívalmi ničivej vody a urýchlene potrebovali účinnú pomoc. Vojaci, študenti a dobrovoľníci z celej našej vlasti s nasadením vlastných životov pomáhali pri evakuácii postihnutých obyvateľov a neskôr sa zapojili do obnovy rodinných domov. Medzi dobrovoľníkmi boli aj občania Hlohovca, zamestnanci Odevných závodov, Slovakofarmy a ďalších priemyselných podnikov mesta.

Povodeň, i keď nie taká ničivá a rozsiahla, postihla v dňoch 12. až 14. júna i časť Hlohovca, a to na ľavom brehu Váhu. Bolo treba previesť evakuáciu občanov zo zaplavených príbytkov a záchranu ohrozených majetkov. Pri tejto akcii pomáhali hlavne vojaci hlohovskej posádky, ktorí si za svoju obeť prácu vyslúžili písomné poďakovanie Rady MsNV. Na konkrétne zistenie následkov povodne bola zriadená pri MsNV zvláštna komisia.

Mestský dom osvetly svojou prácou dosiahol významné úspechy na poli agitácie a propagácie. Bolo to hlavne preto, že popri osvedčených formách sa zaviedli účinné a populárne „fotonoviny, filmové aktuality a diapozitívy“, premietané v miestnom kine. Kultúrne podujatia organizované Domom osvetly boli vyberané tak, aby uspokojili rôzne záujmy občanov. Usporiadané boli estrády a koncerty v kine Úsmev a v amfiteátri, kde však účinkujúci i návštevníci boli odkázaní na priazeň počasia. Podľa jednotného plánu kultúrno-osvetovej činnosti v meste sa pre poučenie obyvateľov Hlohovca uskutočnili viaceré prednášky a besedy a organizovali sa kurzy cudzích jazykov, hudobnej výchovy, fotografovania a spoločenskej výchovy.

Návštevníci **múzea** si mohli prezrieť inštaláciu expozície živej i neživej prírody, ďalej dejín robotníckeho hnutia a budovania socializmu. Z tématických výstav sa uskutočnili štyri výstavy z oblasti umenia. V r. 1965 sa previedol botanický prieskum južnej časti Považského Inovca, lokality Koptovce, Jalšové a Soroša. Zároveň sa previedla dokumentácia tohto výskumu spolu s dokumentáciou zoologického prieskumu počtu a stavu rýb vo Váhu.

Mestská ľudová knižnica sa stala obľúbenou ustanovizňou, hodne navštevovanou dospelými a deťmi. V roku 1965 knižnica disponovala 17 099 zväzkami kníh. Počet čitateľov stúpol na 1674 členov a počet výpožičiek v roku 1965 bol 41 814 kusov.

Mnohí z čitateľov sa zúčastňovali i na osvetových akciách usporiadaných Mestskou ľudovou knižnicou. Veľmi obľúbené boli čitateľské besedy o populárnych knihách a priaznivú odozvu našiel i literárny večer „Ráno sveta“, usporiadaný z príležitosti 20. výročia oslobodenia našej vlasti.

Rok 1966

Rok 1966 sa niesol v znamení XIII. zjazdu KSČS. XIII. zjazd bol činiteľom, ktorý rozprúdil záväzkové hnutie v celej našej vlasti a teda i v Hlohovci. Prijatý hodnotný záväzok nášho mesta bol úspešne splnený a jeho celková hodnota predstavovala 6 297 087 Kčs. Počas 119084 brigádnických hodín pokračovali obyvatelia Hlohovca v budovaní a v skrášľovaní svojho životného prostredia. Tak ako v minulých rokoch aj v tomto roku sa vybuďovali nové parky na ploche 17 778 m² a nové chodníky na 3680 m². Okrem toho sa previedla bežná oprava chodníkov a úprava miestnych komunikácií. Nezabudlo sa ani na existujúce sady a parky. Na ploche 84 000 m² sa počas celého roku prevádzala údržba. Podzámska a Nerudova ulica dostali moderné neónové osvetlenie, uskutočnila sa generálna oprava Peterskej, Šoltésovej a Železničnej ulice a taktiež asanácia časti Hlohovej ulice, kde pokračovala hromadná bytová výstavba, prevádzaná Pozemnými stavbami Trnava. V rámci záväzku hlohovskí športovci upravili ihrisko o ploche 25 000 m².

Početné hlohovské závody zamestnávajú značný počet pracovníkov z okolia Hlohovca, ktorí musia dochádzať na pracoviská buď vlakom alebo autobusom. V záujme skvalitnenia **dopravy** a zvýšenia kultúry cestovania sa stalo nevyhnutným vybudovať v Hlohovci nové stanovište autobusov. Výstavba autobusového nádražia sa začala v r. 1965 v rámci akcie „Z“. Hlohovské podniky, Priemstav, Drôtovňa, Slovakofarma, ČSAD, Pivovar, Údržba mesta a žiaci hlohovských škôl vynaložili všetko úsilie, aby do 30. marca 1966 bolo nástupište dané do užívania. Dňa 1. apríla 1966 bolo autobusové nádražie vybavené krytým nástupišťom, lavičkami a presným označením spojov odovzdané do operatívneho užívania ČSAD.

Na výstavbe **kúpaliska** budovaného v akcii „Z“ sa odpracoval značný počet brigádnických hodín. Dokazuje to fakt, že plán výstavby sa prekročil a vytvorila sa hodnota diela za 600 000 Kčs. Do konca roku boli zhotovené železobetónové horizontálne a vertikálne konštrukcie do hĺbky dna bazéna spolu s izoláciou prímuroviek. Až na dodávku betónovej mazanice boli všetky práce prevedené brigádnikmi.

Areál Zámockej záhrady bol stredom pozornosti. Čiastka 20 000 Kčs bola poskytnutá na opravu amfiteátra tak potrebného pre kultúrne účely. V tomto roku sa previedla i úprava okolia empírového divadla, skleníka a vyčistila sa časť zámockej záhrady. Je len na škodu, že plán úpravy areálu zámockej záhrady sa nesplnil v plnom rozsahu.

História protipožiarna ochrany v Hlohovci je stará a bohatá. Svojou obetavou prácou si hlohovskí požiarnici získali úctu a pochopenie obyvateľstva pre svoju namáhavú a zodpovednú prácu. Na zvýšenie efektívnosti ich služieb už nemohla stačiť stará požiarna zbrojnica a tak v tomto roku bola zahájená výstavba novej modernej **zbrojnice požiarnikov**. Ťažkým problémom bol pre Hlohovec nedostatok bytov, keďže nepriaznivá situácia trvala i v tomto roku. Sídlisková bytová výstavba nebola splnená ani v objeme ZSV ani v kapacite. Odovzdanie 31 bytov zo štátnej výstavby v bloku V-1 na Hlohovec ulici nemohlo uspokojiť nepomerne väčší počet žiadateľov. Situácia v bytovej výstavbe sa sčasti riešila individuálnou výstavbou rodinných

domov. Z obyvateľov Hlohovca sa 19 rodín nasťahovalo do novovybudovaných rodinných domov.

Vzhľadom na neutešenú hospodársku situáciu v roku 1965 zapríčinenú živelnými pohromami bola perspektíva do tohto roku viac ako pesimistická. Avšak aj napriek peronospóre, dlhotrvajúcim dažďom a častým búrkam sa predsa podarilo dosiahnuť jeden z najlepších výsledkov hospodárenia za posledné roky. Bol to výsledok svedomitej práce členov a ostatných pracovníkov **JRD**, keď sa proti nepriazni počasia zaktivovalo celé osadenstvo družstva a pričinením vedenia JRD sa pracovná morálka podstatne zvýšila. Samozrejme, že úspešné plnenie plánu v hrubej poľnohospodárskej produkcii sa odrazilo i v priaznivej tvorbe celkového dôchodku. Zvýšil sa tiež podiel akumulácie a sami pracovníci JRD pocítili výsledky svojej práce na zvýšenej jednotke. Aktivita pracovníkov v rastlinnej výrobe kulminovala v letných mesiacoch, kedy v rámci súťaže v žatevných a mlatobných prácach členovia družstva vynaložili všetko úsilie na rýchly a kvalitný zber obilnín. K ďalšiemu zlepšovaniu práce v oblasti živočíšnej výroby sa prevádzali investičné práce ako bola rekonštrukcia výkrmne a zavedenie hnojárskej linky. Pridružená výroba, ťažba štrku, bola rovnako úspešná a rentabilná ako spomínané úseky práce na JRD. Dobré pracovné výsledky a zárobkové možnosti kladne pôsobili i na utváranie výrobných a spoločenských vzťahov medzi družstevníkmi.

Dňa 26. júna 1966 zasadala Rada MsNV a v programe mala i rozšírenie a modernizáciu **obchodnej siete**. Na základe jej rozhodnutia a podľa vopred postaveného plánu sa otvorila predajňa „Klobúky“ na ulici SNP. Gottwaldovo námestie bolo obohatené o predajňu „Športové potreby“ a v predajni „Hračky“ sa previedla generálna oprava výkladných skriň, podláh a ústredného kúrenia.

Sieť **škôl** v Hlohovci bude v roku 1970 obohatená o ďalšie učebne na Vinohradskej ulici. V tomto roku sa totiž uskutočnilo zameranie lokality na výstavbu sídliskovej 22-triednej školy v spomínanej ulici a Krajskému projektovému ústavu v Nitre sa odovzdali základné podkladové materiály.

Mestský dom osvetu sa snažil ako po minulé roky vychádzať v ústrety občanom mesta a pripravovať pre nich hodnotné **kultúrne programy**. Uskutočnilo sa 5 divadelných predstavení a 10 vydarených estrád, z ktorých niektoré mohli návštevníci vidieť i v renovovanom kultúrnom stánku – empírovom divadle. Za účelom oboznamovania žiakov hlohovských škôl s vážnou hudbou sa usporiadalo päť výchovných koncertov a dva hudobné koncerty našli plné porozumenie u dospelých návštevníkov. Zo 7500 divákov, ktorí sa zúčastnili všetkých spomínaných akcií, najväčší počet prišiel na predstavenie divadla Rokoko z Prahy a na vystúpenie speváckej dvojice Pilarová – Mayer. Pri Mestskom dome osvetu aktívnu činnosť vyvíjali tiež záujmové krúžky a to šachový, hudobný a fotokrúžok. Počas celého roku fungoval rozhlas po drôte s tromi hlásateľkami a chýbal len stály pracovník, ktorý by spracovával a zabezpečoval vysielanie k väčšej spokojnosti poslucháčov. Pracovníci Mestského domu osvetu využili svoje organizačné schopnosti pri zabezpečovaní brigádnikov na úpravu okolia empírového divadla a zorganizovali všetky práce pri odovzdávaní amfiteátra do prevádzky.

Hlavná činnosť Vlastivedného **múzea** v Hlohovci sa sústreďovala na výskum, zber muzeálnych predmetov a na kultúrno-osvetovú činnosť. Významný úspech sa dosiahol, keď sa dňa 1. augusta 1966 stala poniklecová lúčka Soroš štátnou prírodnou rezerváciou, vyhlásenou Radou ONV v Trnave. Stalo sa tak po dôkladnom botanicko-faunistickom výskume tejto významnej lokality a po zverejnení výsledkov výskumu. Vo výstavných priestoroch múzea si obyvatelia Hlohovca mohli pozrieť 6 výstav z diel starších a súčasných výtvarných umelcov. Pracovníkom múzea sa

najlepšie vydarila inštalácia výstavy „Škodlivý a užitočný hmyz“. Túto si prezreli aj pracovníci múzeí z Piešťan, Nového Mesta nad Váhom a zo Žiliny. Prednášková činnosť bola zameraná na oblasť prírodných vied a okrem práce s. Mikuláša Valenčíka o empírovom divadle, aj publikačná činnosť pojednávala o prírode v okolí Hlohovca.

Mestskú ľudovú knižnicu navštívilo v roku 1966 celkove 1802 čitateľov, ktorí si z 19 243 zväzkov vypožičali 40 782 kníh. Pre lepšiu prehľad čitateľov vydáva knižnica zoznam prírastkov politicko-náučnej literatúry, vedie výberovú kartotéku z oblasti literárnych vied a histórie. Pomocou albumu zasa knižnica informuje o novinkách krásnej literatúry. O knihách, ktoré najviac zaujímajú čitateľov usporiada Mestská ľudová knižnica v Hlohovci besedy buď s autormi kníh alebo s ich prekladateľmi. Z úspešných akcií takéhoto druhu treba spomenúť aspoň vydarenú besedu o knihe Ľ. Zúbka „Jar Adely Ostrolúckej“.

Rok 1967

Rada MsNV na svojom zasadnutí dňa 10. februára 1967 schválila celomestský záväzok k 50. výročiu VOSR ako aj organizačné opatrenia k rozvoju socialistického súťaženía v meste. Do celomestského záväzku sa prijali záväzky závodov, škôl, oranizácií a občanov. Záväzky boli zamerané na zlepšenie životného prostredia, na skvalitnenie úsekov školstva, kultúry, sociálneho zabezpečenia, poľnohospodárstva a financií. Celkovo bolo podaných 53 kolektívnych a 712 individuálnych záväzkov. Služi ku cti nášmu mestu, keď prijaté záväzky boli vysoko prekročené, takže **počas 348 264 brigádnických hodín sa vytvorilo dielo v hodnote 6 930 664 Kčs.** Konkrétne sa vybudovali nové parky na uliciach Fándlyho, Tehelnej, Leninovej, Radlinského, Rázusovej a 29. Augusta. V areáli zámockého parku sa pracovalo na nových chodníkoch a romantickom jazierku. Prevádzala sa úprava miestnych komunikácií a to na uliciach: Jarmočnej, Hollého, Sládkovičovej, Vansovej, Radlinského a Rázusovej. Výsadba okrasných stromov sa sústredila na Marxovu ulicu a počet vysadených kvetov v celom meste dosiahol číslo 135 000. Za pomoci miestnych závodov Drôtovne, ČSAD a taktiež pričinením Poľnohospodárskeho učilišťa a Domova mládeže sa v r. 1967 dokončila hrubá výstavba kúpaliska. Zvýšená pozornosť sa venovala rekonštrukcii zámockého parku, kde sa mimo už spomínaných prác položil zemný kábel na verejné osvetlenie a vkusne sa upravili terasy. Jednou z akcií uskutočnených na počesť 50. výročia VOSR bolo zlepšenie mestského osvetlenia. Inštalovalo sa totiž moderné osvetlenie na Jarmočnej ulici a prišlo sa k prevedeniu kabelizácie verejného osvetlenia na Radlinského a Sládkovičovej ulici.

Veľmi hodnotný záväzok k 50. výročiu VOSR splnili i pracujúci národného podniku Slovakofarma, ktorí začiatkom tohto roku vyzvali všetky závody v Trnavskom okrese splniť plán práce do 7. novembra 1967. Ako vidieť obyvatelia Hlohovca čestne splnili vytýčený záväzok a tak rok 1967 skončil pre nich viac ako úspešne. Na spoločnom zasadnutí Mestského výboru KSS a Rady MsNV prevzal dňa 13. novembra 1967 predseda MsNV v Hlohovci s. Ľudovít Režný z rúk predsedu Západoslovenského krajského národného výboru s. Štefana Sádovského čestné uznanie za I. miesto v krajskej súťaži v skrášľovaní a zveľaďovaní miest. Súčasne s čestným uznaním získalo mesto i finančnú odmenu 50 000 Kčs.

Aj hlohovskí družstevníci svedomite splnili záväzok k 50. výročiu VOSR. V rámci tohto záväzku vysadili 32 ha nových viníc, 20 ha ovocných stromov a previedli

rekultivačné práce na ploche 50 ha. Okrem toho v rámci stabilizácie kádrov postavili pre svojich zamestnancov 4 byty.

V r. 1967 bola vyhlásená **súťaž „Obec škole“**, v rámci ktorej žiaci hlohovských škôl odpracovali spolu 75 697 brigádnických hodín, ktorých hodnota bola 497 644 Kčs. Iniciátorom a víťazom súťaže bola IV. ZDŠ, ktorá sa vyznamenala pri úprave okolia školy, výstavbe ihriska, skleníka a školských dielní. Mimoškolská činnosť žiakov sa prevádzala prostredníctvom pionierskej organizácie a samotná činnosť v Pionieri bola ovplyvnená už samým vstupom do organizácie. O tom sa presvedčili na III. ZDŠ, keď pioniersky sľub na Slávine v Bratislave bol pre novoprijatých členov PO veľkým emocionálnym zážitkom. Spomínaná IV. ZDŠ vynikla v tomto roku i po stránke kultúrnej činnosti. Veľmi dobre pracoval divadelný krúžok, ktorý využívajúc priestory empírového divadla nacvičil a predviedol viaceré divadelné predstavenia. Významným podujatím pre žiakov hlohovských škôl boli po športovej stránke obľúbené a pravidelne konané „Hlohovské hry“. Pracujúci Hlohovských závodov sa v nemalej miere pričínili o to, že sa zlepšilo postavenie zamestnaných matiek a zvýšila sa starostlivosť o deti predškolského veku. Totiž vo februári tohto roku odovzdali Odevné závody v Hlohovci deťom svojich zamestnancov nové detské jasle a detskú škôlku. Zariadenia sú moderne a účelne vybavené a na ich vybudovaní majú veľký podiel tí, ktorí tu odpracovali 8 136 brigádnických hodín. Odevné závody nezostali osamotené, dôkazom toho je i akcia závodu ČSAD, ktoré vybudovali na detskom ihrisku kolotoče a n. p. Drôtoňa, ktorý zhotovil zariadenie pre detské ihrisko na Marxovej ulici.

Nedostatočne vybudované služby sú jednou z nepríjemných záležitostí nášho každodenného života. Citeľný nedostatok služieb v Hlohovci zmiernil MsNV v r. 1967 zavedením nových prevádzok. Bolo to predovšetkým elektroinštalatérstvo, vodo a plynoinštalatérstvo. Nevyhnutným sa stalo zavedenie nákladnej dopravy, kľúčovej služby, sklenárstva a mechanickej dielne.

Časopis „Hlas ľudu“ usporiadal v r. 1967 súťaž „Poznajme sa ešte bližšie“, do ktorej sa v januári zapojil i Hlohovec. Naše mesto súťažilo s Novým Mestom nad Váhom a ss. L. Režný (predseda), V. Kvašňák, Fábryová, Hudák a M. Valenčík čestne obstáli v medzimestskom dueli.

I keď Hlohovec leží mimo hlavnej turistickej trasy, zámocký park, ukážky gotického a renesančného umenia a v neposlednom rade čistota a príkladná údržba mesta prilákali do Hlohovca nejedného turistu. Avšak turistický ruch kládol zvýšené požiadavky na rekreačné a pohostinné zariadenia. Preto sa JRD v Hlohovci podujalo adaptovať niekdajší sklad na **útulnú vináreň a záhradnú reštauráciu**, ktorá dostala názov „**Balaton**“. Exkluzívnu vináreň sa MsNV snaží vytvoriť z pivničných priestorov na Hollého ulici a jej miestnosti zariadiť atypickým nábytkom.

Ťažisko kultúrnej a osvetovej práce v meste ležalo na Mestskej osvetovej besede, ktorá za účinnej pomoci rady Mestského domu osvetu ako aj rôznych organizácií a závodov v meste sa snažila prevádzať vzdelávanie obyvateľov mesta a na príslušnú úroveň pozdvihnúť kultúrno-spoločenský život. Usporiadané prednášky, hlavne tie, ktoré prevádzali vyspelí lektori a populárne besedy boli popri rozličných kurzoch účinným prostriedkom na vzdelávanie Hlohovčanov. Divadelné predstavenia, estrády, koncerty populárnej a vážnej hudby boli na vysokej úrovni. Škoda len, že pre širší rozmach tejto činnosti chýbalo priaznivé prostredie. Ďalšie kultúrno-osvetové zariadenie Hlohovca – múzeum, prevádzalo dopĺňanie zbierkových predmetov do všetkých odborov zastúpených v múzeu. V rámci osvetovej činnosti sa v múzeu urobilo **6 výstav z umenia a prírodných vied a 1 prednáška o umení**. Prednášateľmi boli ss. Ottinger a M. Valenčík, ktorí v tomto roku spracovali články do

pripravovanej publikácie „Hlohovec a jeho okolie“. V r. 1967 sa adaptovali priestory Mestskej ľudovej knižnice a tak viaceré plánované akcie sa neuskutočnili a len mierne sa zvýšil počet čitateľov.

V septembri r. 1967 vyšlo 1. číslo časopisu „Kultúra a šport v Hlohovci“. Vydal ho ako mesačník Dom osvetly v Hlohovci. Novovzniknutý časopis podrobne informoval čitateľov o kultúrnych podujatiach, staral sa o ich propagáciu a uverejňoval krátke populárne články zo života mesta. Veľkú popularitu u obyvateľov mesta si získala hádzaná. Zásľuhu na tom má hádzanársky oddiel n. p. Drôtovňa (muži), ale hlavne hádzanárske družstvo žien pri Odevných závodoch, ktoré už niekoľko rokov sa drží na čele prvej ligy žien. K získaniu ešte väčšieho počtu priaznivcov tohto športu prispeje vybudovanie nového štadióna pre hádzanú, na výstavbe ktorého sa intenzívne pracovalo i v tomto roku. Len pracovníci Odevných závodov v r. 1967 odpracovali na jeho výstavbe celkom 3 084 brigádnických hodín.

Rok 1968

Celkový politický vývoj v našej vlasti smerujúci k ďalšiemu rozvoju socializmu bol v r. 1968 brzdený neprajníkmi socializmu, ktorí sa vlúdili do aparátu KSČ, do vlády, do zložiek národného frontu, do spoločenských organizácií, do komunikačných prostriedkov a pod maskou akéhosi socializmu nového typu, chceli dovtedajší veľmi úspešný trend zastaviť a privodiť postupný obrat. Situácia bola veľmi vážna. Vďaka však čestným príslušníkom KSČ NF a čestným občanom, ktorým socializmus na princípoch marxizmu – leninizmu bol životným krédom a chápali ho v snahe budovať štát a zvyšovať životnú úroveň ľudu, sa situácia za internacionálnej pomoci armád Varšavskej zmluvy vykryštalizovala v prospech socializmu a ľudu. V rámci internacionálnej pomoci prišli i do Hlohovca maďarské vojská dňa 21. augusta a po dohode medzi MsNV a veliteľom maďarského vojska generálom Lakatošom boli prijaté v areáli kasární, usadili sa však na okraji mesta – v oblasti pod vinicami východne od pivovaru, na zabezpečenie pokoja a poriadku. I napriek zložitej situácii predstavitelia MsV KSS a MsNV položili vence k pamätníku padlých a MsV ZČSP zorganizoval mierové slávnosti na podporu priateľstva medzi národmi ČSSR a ZSSR.

Jednotlivci a skupinky, ktoré rušivými akciami (podpisová akcia, vyvesovanie zástav do pol žrdí, vyvolávanie dezorientácie strhaním alebo otáčaním dopravných tabúľ) snažili sa vyvolať chaos, nepochodili. Väčšina čestných občanov zachovala pokoj. Možno konštatovať, že priebeh týchto udalostí v tunajšom meste nenarušil jeho ďalšie budovanie a skrášľovanie. V rámci 50. výročia vzniku ČSR boli prijaté a za spolupráce najmä údržby mesta ochotných občanov a žiakov škôl uskutočnené tieto úlohy na úseku zlepšovania podmienok a skrášľovania životného prostredia: vybudovalo sa 3 347 m nových komunikácií (Jarmočná, Jilemnického, Družstevná, Československej armády, Palárikova a Šafárikova ulica), 2 655 m² nových chodníkov na uliciach Jilemnického, Engelsovej, Jarmočnej, Palárikovej, Československej armády a Hlohovej. Mesto bolo obohatené o ďalších 112 nových svetelných bodov na uliciach Jilemnického, Sládkovičovej, Družstevnej, Palárikovej, Jarmočnej a v zámočkej záhrade. Vysadených bolo 445 okrasných stromov, 3 687 okrasných kríkov a 237 773 kvetov.

Do úseku skrášľovania patrí i **rekonštrukcia zámočkej záhrady**, v rámci ktorej boli prevedené povrchové úpravy terénu (vyklčovanie porastov, rozoranie pôdy a zapravenie rašeliny do zeme na všetkých terasách). Staré oporné múriky boli

odstránené a nahradené novými. Ďalej sa previedol rozvod vody na polievanie v dĺžke 540 bežných metrov.

V r. 1968 bolo daných do užívania 106 bytových jednotiek na sídlisku Nábrežie I. – bloky K3 – K6. V meste pokračuje i naďalej silná individuálna a bytová výstavba. V tomto roku bolo vydaných 55 stavebných povolení.

Dňa 28. februára za účasti zástupcov KNV, ONV, MsNV a OSP boli odovzdané do užívania telocvičňa a štvorbytovka pri III. ZDŠ na ulici A. Felcána v hodnote 1 586 000 Kčs.

V septembri bola **zahájená prevádzka vo „Fraštackej vinárni“** – hodnota 960 000 Kčs, pričom bolo odpracovaných asi 5 000 brigádnických hodín. V tomto roku bola prevzatá a daná do užívania nová budova požiarnej zbrojnice na Šafárikovej ulici v hodnote 1 126 000 Kčs.

Dňa 2. mája bola začatá a 22. decembra dokončená **rekonštrukcia kina** na širokouhlé – panoramatické. V letnom období sa premietalo v prírodnom kine – v amfiteátri.

V rámci akcie „Z“ sa pokračovalo na **výstavbe kúpaliska** v areáli zámockej záhrady. Začalo sa tiež s prácami na vybudovaní futbalového štadióna na rozlohe 10 000 m². Zem na uvedenej ploche bola rozoraná a kultivovaná zaoraním rašeliny.

Kultúrny a politický život pulzoval i naďalej. Úspešnú činnosť vyvíjali najmä Mestská ľudová knižnica, Mestský dom osvety, Vlastivedné múzeum, Dom detí a mládeže, ale i ostatné spoločenské organizácie.

Mestská ľudová knižnica vedená s. Boženou Martóniovou sa zapojila do **súťaže o titul „Vzorná knižnica“**. V tomto roku sa presťahovala do nových priestorov. Nadstavbou bývalej prízemnej budovy boli získané 4 veľké prevádzkové miestnosti s príslušenstvom a 3 miestnosti pre klub mládeže na Gottwaldovom námestí. Súčasne sa začala prevádzať reorganizácia knižnice na jednotlivé oddelenia. Knižný fond činil 20 195 zväzkov, počet čitateľov stúpol na 1 855 a počet výpožičiek bol zaregistrovaný číslom 54 681.

Knižnica vyvíjala aj ďalšiu činnosť: uskutočnila besedy o knihe „Hodinky bez pátosu“ za účasti priamych účastníčok protifašistického odboja ss. Blühovej, Dr. Kostkovej a Litvajovej a besedu o dielach Ľuda Zúbka.

Akciou „Hlohovská múza“ sa MsLĽK podieľala na pietnom akte v pôsobisku Jána Hollého v Maduniciach.

Mestský dom osvety za vedenia s. Viliama Kvašňáka upriamil svoju pozornosť na tieto druhy činnosti:

politickú, kde sa podieľal na prípravách a organizovaní miestnych osláv, na propagácii akcií v rámci skrášľovania mesta, vyhotovovaním fotoalbumov, vydávaním bleskoviek ap.

politickú, organizovaním kurzov hudobných, jazykových, písania na stroji, strihov a šitia a spoločenských tancov, usporadúvaním besied s hokejistami a futbalistami ako i usporadúvaním ľudových akademií

zábavno-výchovnú, usporadúvaním estrád, divadiel a koncertov ap.

Vydával tiež populárny mesačník „Život v Hlohovci“.

Vlastivedné múzeum získalo ďalšie priestory v bývalom kláštore. Zahájená bola definitívna inštalácia expozícií prírodných vied v 10 miestnostiach na prízemí a poschodí. Obsahuje prírodu zbernej oblasti: mineralógiu, geológiu, botaniku a zoológiu stavovcov. Na ňu bude nadväzovať história.

Pri múzeu v tomto roku slabšie vyvíjal činnosť vlastivedný krúžok dobrovoľných pracovníkov, pretože nebolo príslušných prostriedkov. V r. 1968 bola vydaná monografia Hlohovca nákladom 4 000 kusov a bulletin nákladom 3 000 kusov.

Dom detí a mládeže organizoval a prevádzal hlavne záujmovú činnosť mládeže v čase mimovyučovacom. Aktívne pracovali krúžky umeleckého prednesu, astronomický, fotoamatérsky, technický, športový a telovýchovný.

Oslavy pamätných dní a udalostí boli uskutočnené takto: 20. výročie Víťazného februára formou slávnostnej akadémie, 23. výročie oslobodenia Hlohovca slávnou Sovietskou armádou, oslava 1. a 9. mája manifestácia, 51. výročie VOSR slávnostnou manifestáciou a akadémiou.

Dňa 11. júla z príležitosti medzinárodného sympózia Beethovenovej spoločnosti sa konal v empírovom divadle koncert za prítomnosti predstaviteľov mesta a účastníkov sympózia.

Dňa 26. októbra pri príležitosti 120. výročia povstania 1848/49 bola odhalená pamätná tabuľa slovenským povstalcem Šulekovi a Holubymu.

Mestský výbor Komunistickej strany Slovenska ani v najkritickejších chvíľach neupustil od vytýčenej línie priateľstva so ZSSR a robil všetko pre jeho upevnenie. MsNV, ZČSP a zložky Národného frontu sa aktívne podieľali na akciách pre zvyšovanie záujmu občanov a politické uvedomenie, kultúrnu, spoločenskú a životnú úroveň pracujúcich. Ostatné spoločenské organizácie (Československé poľovnícke združenia, Československý rybársky zväz, Československý ovocinársky a záhradkársky zväz taktiež dobre plnili úlohy. Všetky spolupracovali s MsNV a uplatňovali sa predovšetkým v tejto činnosti: pri prípravách a realizácii plánu rozvoja mesta, v široko diferencovanej spolupráci podľa druhu záujmovej činnosti dobrovoľných organizácií, v pomoci pri prípravách plenárnych zasadnutí a verejných schôdzí, v politickej a organizačnej pomoci poslancom MsNV vo volebných obvodoch, v rozvoji a ochrane rastlín a zvierat, ktoré prinášajú osoh národnému hospodárstvu. Pekne sa prejavovala i starostlivosť o starých ľudí umiestnených v **Dome dôchodcov na Hlohovej ulici** s kapacitou 28 miest. V budove bolo zariadené spoločné stravovanie, zriadená spoločenská miestnosť s televízorom a gramorádiom a knižnica s 350 zväzkami. Záhrada okolo domu dôchodcov bola upravená za asistencie niektorých dôchodcov, čím sa ich prostredie skrášlilo. Žiaci miestnych škôl uskutočňovali pre dôchodcov kultúrne programy vo významné dni. Pre dôchodcov bol zorganizovaný spoločný dvojdňový zájazd na Východné Slovensko za prírodnými krásami. Dopravné prostriedky poskytli bezplatne závody Slovakofarma a Drôtovňa. Dôchodcovia majú možnosť aj ďalšieho spoločenského vyžitia sa v Klube dôchodcov na Podzámskej ulici, ktorý je pravidelne navštevovaný. Žiaci miestnych škôl sa podieľali na verejnoprospešnej, budovateľskej a kultúrnej činnosti v rámci mesta, popri svojej najdôležitejšej – učebnej práci. Prehľad o počte žiakov na základných deväťročných školách a na Osobitnej škole v Hlohovci v roku 1968: I. ZDŠ Leninova ulica – 444 žiakov, II. ZDŠ Malinovského ulica – 816 žiakov, III. ZDŠ ul. Arpáda Felcána – 585 žiakov, IV. ZDŠ Nerudova ulica – 759 žiakov a Osobitná škola – 43 žiakov.

Pracujúci dosiahli ďalší dôležitý stupeň zvýšenia životnej úrovne. Dňom 29. septembra 1968 bol zavedený 5 dňový pracovný týždeň. Hádzaná a futbal mali v meste i naďalej silné zázemie, čo sa odzrkadlilo i v niektorých úspechoch. Dorastenky hádzanárskeho oddielu Odevných závodov získali prvenstvo v medzinárodnej súťaži v Nemeckej spolkovej republike. Odevné závody vybudovali pri starom futbalovom ihrisku **hádzanársky štadión**, ktorý bol daný do prevádzky.

Dňa 26. mája usporiadala IV. ZDŠ za účasti žiakov všetkých základných deväťročných škôl ďalší ročník už tradičných hlohovských hier mládeže. Zápolenia prebiehali v ľahkej atletike, v hádzanej chlapcov i dievčat a vo futbale.

V plnení investičnej výstavby vysadilo Jednotné roľnícke družstvo ďalšie vinice na ploche 28 ha. Výpad stromov v ovocnom sade bol nahradený podsadbou 600 ks jabloní a 1 220 marhúľ.

Starostlivosť o zdravie sa oproti minulému roku zlepšila. Chorobnosť obyvateľstva nezaznamenala za rok 1968 mimoriadne výkyvy. Ani výskyt chrípkových ochorení nebol vysoký. Zaznamenaný bol ďalší ústup infekčných ochorení, najmä žltacky. Na tomto stave má podiel práca Polikliniky, závodní a obvodní lekári. Zdravotná služba bola poskytovaná v závodoch: Slovakofarma, Odevné závody, Československá automobilová doprava, Pivovar, Okresný podnik miestneho priemyslu, Lubonas, Mier, Drôtovňa, Kozmetika, Komunálne služby a MsNV.

V počte zdravotných obvodov nenastali žiadne zmeny. Priemer na jeden obvod činil 4 500 obyvateľov.

Rok 1969

Rok 1969 bol rokom postupnej konsolidácie pomerov po neúspešnom pokuse o privodenie zvratu vývoja smerujúceho k dobudovaniu socializmu v našej vlasti. Uznesenia pléna ÚV KSC v novembri 1968 a z mája 1969 rozšíriť a prehĺbiť vplyv Mestskej organizácie KSS na činnosť štátnych orgánov v smere politického výchovného pôsobenia na obyvateľov mesta boli prijaté a začali sa v praxi uplatňovať.

Pre rýchle a úspešné odstránenie škôd bol zavedený jednotný postup straníckych a štátnych orgánov a spoločenských organizácií pri riešení naliehavých úloh v štáte, v okrese i v meste. Len vďaka tomu mohla nastať rýchlejšia konsolidácia pomerov.

Úspešné budovanie a **skrášľovanie mesta** nezadržateľne pokračovalo. Pri príležitosti 25. výročia SNP boli prijaté a splnené nasledovné úlohy:

- vybudovali sa nové chodníky na uliciach Československej armády, Šomodskej, Hviezdoslavovej, Jána Bottu, radu mjr. Pavloviča na ulici Timravy,
- boli asfaltované ulice Jarmočná, Jilemnického, Pri cintoríne a I. etapa ulice Československej armády,
- upravené boli ďalšie nové parky na uliciach Československej armády, Tolstého, Hviezdoslavovej a Jesenského,
- vybudovaných bolo ďalších 48 kusov verejného osvetlenia v uliciach Čsl. Armády, Fraňa Kráľa a Gorkého,
- postavená bola nová autobusová čakáreň na Dukelskej ulici.

Ďalej sa pokračovalo na plnení úloh z roku 1968 a to:

- dokončenie sauny na kúpalisku v hodnote 264 430 Kčs, previedla sa úprava hracej plochy všešportového štadióna a jeho oplotenie v hodnote 100 000 Kčs, dokončili sa úpravy terás v Zámočkej záhrade.

V roku 1969 bolo dokončené **sídlisko** Nábřežie I., kde bolo vybudovaných 416 bytov. Začiatkom roka bola zahájená výstavba sídliska Vinohrady s celkovým počtom 579 bytových jednotiek.

Na križovatke Hlohovec – Leopoldov – Šulekovo za novým mostom bola daná do prevádzky dňa 29. septembra benzínová čerpacia stanica.

Kultúrne inštitúcie vyvíjali činnosť, ktorá uspokojovala potreby a požiadavky občanov mesta.

Mestský dom osvety vyvíjal najdôležitejšiu činnosť najmä v troch oblastiach. V oblasti politickej sa podieľal na prípravách verejných osláv usporadúvaných v meste (1. máj, 25. výročie Slovenského národného povstania a Mesiac ČSSP). Tieto akcie boli zabezpečované pozvánkami, názornou agitáciou, fotobleskami, rozhlasovými

reláciami a výzdobou. V oblasti vzdelávacej MsDO organizoval kurzy hudobné (harmonika, gitara, klavír, trubka) pre 70 účastníkov, jazykové – nemčina, angličtina, písanie na stroji, kurzy strihov a šitia. V oblasti zábavno-výchovnej zorganizoval 14 akcií pre deti a dospelých, estrády s Petrom Spáleným, Pavlom Novákom, Lasicom a Satinským a estrádu pod názvom „Konečne sobota“, 12 výchovných hudobných koncertov pre žiakov miestnych škôl.

Mestská ľudová knižnica organizovala tri podujatia s knihou, literárny kvíz o knihách „Maroško“ a „Rozprávky starej matere“ za účasti žiakov – zástupcov miestnych škôl, literárny večer o dielach Vojtecha Mihálik a Viery Handzovej za účasti autorov, besedu o knihe Konstantina Simonova „Živí a mŕtvi“ v závodnom klube Slovakofarmy s dospelými.

Knižný fond obsahoval celkom 22 160 zväzkov. Registrovaných bolo 2097 čitateľov a zaznamenaných 80 585 výpožičiek.

Vlastivedné múzeum sústredilo ťažisko úsilia pracovníkov na budovanie novej expozície neživej a živej prírody, na skompletizovanie expozície mineralógie a na vyhotovenie 8 diorám vtáctva a rýb. V tomto roku boli muzeálne zbierky rozšírené o 232 nových inventárnych predmetov a 3301 muzeálnych exponátov. Pracovníci múzea sa podieľali i na publikačnej činnosti: Božena Bartoňová spracovala na troch autorských hárkoch tému „Ľudový odev v Maduniciach“, Ivan Pastorek pracoval na publikácii „Desať rokov Drôtovne“ a Oto Ottinger na publikácii „Rozširovanie areálu slnečnice pestrej“.

V rámci spoločensko-kultúrnych akcií boli organizované a uskutočnené tieto oslavy, spomienky, akcie: 99. výročie úmrtia V. I. Lenina, 21. výročie Víťazného februára, 24. výročie oslobodenia Hlohovca slávnou Sovietskou armádou, slávnosti 1. a 9. mája, 25. výročie Slovenského národného povstania, v rámci ktorého bola uskutočnená mierová slávnosť v amfiteátri, výstava fotografií a dokumentov v kine, slávnostné zasadnutie MsV KSS a pléna MsNV za účasti zástupcov Národného frontu a spoločenských organizácií, kladenie vencov k pomníku padlých, ohňostroj pri Váhu, slávnostný hudobný program v empírovom divadle a koncert dychovky na námestí, 52. výročie VOSR a zahájenie Mesiaca ČSSP.

Pri MsNU pracovali štyri občianske výbory, z ktorých každý má 19 členov. Tieto zasadali podľa obvodov. Pri riešení otázok týkajúcich sa mesta zasadali spoločne. Najväčším nedostatkom bolo, že členovia požiadavky iba nanášali, ale málo sa už starali o to, či sa realizovali. Žiada sa hlbší styk občianskych výborov s väčším počtom obyvateľov, ktorí by boli nápomocní pri zabezpečovaní úloh – záväzkovom hnutí.

V tomto roku činnosť Zboru pre občianske záležitosti pri MsNV oproti predchádzajúcim rokom ochabla. Akcie boli prevádzané iba živelne.

Uskutočnené boli 2 občianske sobáše a 1 slávnostné uvítanie do života.

Začiatkom školského roka 1969/70 bola Stredná všeobecno-vzdelávacia škola premenovaná na Gymnázium.

Výsledky, ktoré dosiahlo JRD i po dlhotrvajúcom snehu je možné hodnotiť kladne. Hrubá poľnohospodárska produkcia bola splnená na 108,22 % a celková hrubá produkcia na 104 %. Na dobrých výsledkoch sa podieľala hlavne rastlinná výroba a taktiež svojpomocná investičná výstavba. Živočíšna výroba splnila svoje úlohy primerane. U pridruženej výroby plán úloh prekročila iba Viecha. Ťažba a odbyt štrku zaostali o 65 000 Kčs, doprava pre iných zaostala o 94 000 Kčs a plán výkonov na úseku služieb a prác bol prekročený o 463 000 Kčs. Dlhotrvaťúce sucho malo zase dopad na zníženie výnosov objemových krmovín, hlavne sena a siláže, taktiež na uhorky a ďalšie plodiny.

V **športe** dosiahol vynikajúci úspech hádzanársky oddiel žien Odevy Hlohovec, keď sa v období 1968/69 stal majstrom republiky I. ligy. Tento úspech získal oddielu veľa priaznivcov, fanúšikov a divákov z Hlohovca a okolia. V meste sa konal ďalší ročník Hlohovských hier. Žiaci všetkých základných deväťročných škôl súťažili v ľahkej atletike, hádzanej a vo futbale.

Komunálne služby zabezpečovali služby a práce pre obyvateľov a socialistický sektor v týchto oboroch činnosti: nákladná a osobná taxislužba, rýchlopráčovňa, holičstvo, kaderníctvo a kozmetika, svadobka, pohrebné a cintorínske služby, fotoslužba, kominárstvo, deratizácia, záhradníctvo a kvetinárstvo, odvoz fekálií a kľúčová služba.

Rok 1970

Rok 1970 sa niesol od začiatku v znamení príprav na sčítanie ľudu v snahe splniť plánované úlohy v rámci volebných programov a naďalej pomocou záväzkového hnutia skrásťovať a zveľaďovať životné prostredie obyvateľom mesta.

Plnenie záväzkov na počesť 25. výročia oslobodenia našej vlasti Sovietskou armádou prinieslo tieto výsledky: vysadilo sa celkom 91 220 ks kvetov, 2070 ozdobných kríkov, 210 stromov, vybudované boli nové parky na ploche 3090 m² v hodnote 7416 Kčs (6180 brigádnických hodín), vystavané boli komunikácie na uliciach Čulenova, 29. augusta, Bezručova a Tolstého v hodnote 3 501 000 Kčs, upravili sa chodníky a verejné priestranstvá na ploche 6 855 m² a postavilo sa 88 stĺpov výbojkového osvetlenia ulíc.

V rámci **výstavby** bolo vybudované nové trhovisko s modernými stánkami na Radlinského ulici v hodnote 377 404 Kčs (12 890 brigádnických hodín) so sociálnymi miestnosťami, čím sa aspoň čiastočne upravil nepriaznivý stav po tejto stránke. Ďalej sa vybudovali parkoviská áut na Hviezdoslavovej a Železničnej ulici a zahájila sa výstavba kolkárne TJ Slovan a hádzanárskeho ihriska TJ Drôtovňa. V rámci investičnej výstavby bol dokončený pavilón pre školskú stravovňu a školské dielne pri III. ZDŠ na ulici A. Felcána a začala sa prevádzať prístavba 11 učební i I. ZDŠ na Tolstého ulici.

V akcii „Z“ závod Mostáreň Brezno stavil tribúnu na futbalovom štadióne a pokračovalo sa v budovaní kúpaliska a sauny.

V dôsledku dlhotrvajúcich dažďov bol v dňoch 19. – 21. júla zvýšený stav hladiny Váhu. Dňa 19. 7. bol vyhlásený II. stupeň pohotovosti. Vo večerných hodinách toho istého dňa III. stupeň (1600 m³/sek). Najvyšší stav vody bol zaznamenaný v noci z 20. na 21. júla. Voda Váhu zaplavila športový areál vrátane hádzanárskeho ihriska Odevných závodov, Bezručovu ulicu, Zábranie, časti sídliska Nábregie a Polikliniku. Voda vnikla do suterénu Domova dôchodcov, do činžiakov a rodinných domov nachádzajúcich sa v tejto časti mesta. Záchranné práce robilo vojsko a pracovné skupiny občanov - dobrovoľníkov. Kladne treba hodnotiť ich obetavú prácu pri spevňovaní ochrannej hrádze na miestach pod cestným mostom a v Peterskej časti mesta. Väčšie hmotné škody nevznikli.

Domová správa v Hlohovci dostala za dobré výsledky dosiahnuté v socialistickej súťaži **vyznamenanie** - červenú zástavu Okresného národného výboru a Okresnej odborovej rady v Trnave.

K 1. decembru 1970 bolo prevedené **sčítanie ľudu**, ktoré sa uskutočnilo podľa vyhlášky Federálneho štatistického úradu Československej socialistickej republiky. Prípravy sčítania v meste organizovala komisia. V etape prípravy sčítania bolo prevedené prečíslovanie domov novými popisnými číslami. Mesto bolo rozčlenené na

40 sčítacích obvodov. Sčítanie ľudu, domov a bytov v Hlohovci bolo ukončené v určenom termíne – do 15. decembra 1970.

Údaje o domoch:

1. Obývané domy: a) rodinné 1927
b) poľnohospodárske usadlosti 24
c) bytové domy156
d) ostatné budovy39
2. Neobývané domy70
3. Desať ubytovacích zariadení slúžiacich k trvalému ubytovaniu s počtom 131 miestností pre 254 osôb.

Údaje o bytoch:

1. Byty: a) trvale obývané3942
b) obývané len občas4
c) neobývané30
2. Veľkosť bytov:
a) len obytná kuchyňa50
b) 1 izba a kuchyňa123
c) 1 izba bez kuchyne609
d) 2 izby a kuchyňa389
e) 2 izby bez kuchyne1445
f) 3 a viac izieb1326
3. Obytné miestnosti nad 8 m² podl. plochy8904
4. Podlahová plocha obytných miestností154 380 m²
5. Podlahová plocha celých bytov.....247 243 m²

Údaje o obyvateľstve:

1. Počet obyvateľov hlásených k trvalému pobytu14 384
Z toho: muži6 922
ženy7 462
2. Osoby ekonomicky činné6 532
Z toho: muži3 555
ženy2 977
(v poľnohospodárstve)341
3. Pracujúci mimo bydliska celkom1074
Z toho: mimo okresu v SSR431
mimo okresu v ČSR88
4. Osoby dočasne neprítomné – celkom823
Z toho: z dôvodov zamestnania237
štúdia243
iných343
5. Osoby dočasne prítomné – celkom342
Z toho: z dôvodov zamestnania151
štúdia9
iných182
6. Počet spoločne hospod. Domácností4199
Z toho: s počtom členov 1594
s počtom členov 2798
s počtom členov 3833
s počtom členov 4964
s počtom členov 5558
s počtom členov 6272

s počtom členov 7 a viac.....175

Všetkým miestnym **školám** chýbali i v tomto roku učebne, preto sa vyučovalo striedavo na dve smeny. Učitelia vyvíjali maximálne úsilie uplatňovať vo výchovno-vyučovacom procese uznesenia XIV. zjazdu KSČ prispôsobené veku a chápavosti žiakov. Ich úsilie sa prejavilo i v znížení počtu neprospievajúcich žiakov.

Pôvodný spôsob hospodárenia bol v dôsledku nerentabilnosti zrušený a bola zavedená nová koncepcia poľnohospodárskej výroby vypracovaná pracovníkmi **JRD** s užšou špecializáciou. Zámer prejsť zo širokého sortimentu poľnohospodárskych výrobkov na vinohradníctvo, ovocinárstvo, chov hovädzieho dobytku – hlavne kráv a prasníc, sa začal uskutočňovať, pričom rastlinná výroba sa tomuto cieľu prispôbovala.

V rámci **osláv** významných výročí ako 22. výročie Víťazného februára, 25. výročie oslobodenia Hlohovca, Medzinárodného dňa žien, 1. a 9. mája, Medzinárodného dňa detí, 26. výročia Slovenského národného povstania, 53. výročia Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie, bola najväčšia pozornosť venovaná oslavám 100. výročia narodenia Vladimíra Iljiča Lenina.

Hádzanársky oddiel žien Odevy Hlohovec získal druhýkrát titul majstra republiky za obdobie 1969/70.

Rok 1971

Rok 1971 bol rokom historických osláv 50. výročia založenia KSČ a rokom, v ktorom boli prevedené voľby do všetkých zastupiteľských orgánov.

Na toto výročie a útoky vyplývajúce z uznesení XIV. zjazdu Komunistickej strany Československa boli zamerané **záväzky**, ktoré u obyvateľov mesta našli plné pochopenie a odraz v rozvoji pracovnej iniciatívy. Prejavilo sa to najmä v politicko-hospodárskej konsolidácii i v ďalšom skrášľovaní životného prostredia.

V roku 1971 boli vybudované nové betónové cesty na uliciach Peterskej, Šoltésovej, 29. augusta, kpt. Nálepku a príchodová cesta ku kúpalisku. Ďalej boli vyasfaltované chodníky na ploche 5 930 m² v uliciach 29. augusta, Peterskej, ku kúpalisku a pri Poliklinike.

Osvetlenie na uliciach Jesenského, kpt. Nálepku, Čulenovej, Tolstého a Šoltésovej boli obohatené o ďalšie svetelné body. V rámci záväzkov sa vysadilo 151 000 ks kvetov v parkových častiach mesta a 50 ks stromov.

Jednotný **plán kultúrno-osvetovej práce** bol plnený všetkými inštitúciami a spoločenskými organizáciami v meste.

Mestský dom osvetu rozvrhol svoju prácu na tieto druhy činnosti:

1. V realizácii politicko-výchovnej organizoval slávnosti, výstavy, divadelné predstavenia a besedy, kde zvláštna pozornosť bola venovaná slávnostnému zasadnutiu plén Mestského výboru KSS, Mestského národného výboru a Mestského výboru Národného frontu dňa 18. mája pri príležitosti odhalenia pamätnej tabule na budove Robotníckeho domu na Rázusovej ulici. Dňa 21. mája bola odhalená pamätná tabuľa na budove hotela Jeleň na Gottwaldovom námestí.
2. Vo vzdelávacej činnosti organizoval MsDO kurzy jazykové, hudobné a praktické. Kurzy absolvovalo 251 osôb.
3. V zábavno-výchovnej činnosti organizoval 9 hudobno-výchovných koncertov a 19 zábavno-výchovných programov (estrád vystúpení tanečných a speváckych súborov).

Mestská ľudová knižnica zamerala svoju činnosť hlavne k polstoročnici KSČ, k voľbám do zastupiteľských zborov a k Mesiacu ČSSP.

Jednou z náročných úloh, ktorú uložil XIV. zjazd KSČ národným výborom, bolo prevedenie **voľieb** do všetkých zastupiteľských orgánov. Voľby boli prevedené v dňoch 26. a 27. XI 1971. Mesto bolo rozdelené na 67 volebných obvodov a 7 volebných okrskov. V deň vyloženia voličských zoznamov bolo do nich zapísaných celkom 9 749 voličov. Konečné výsledky vo všeobecných voľbách do jednotlivých stupňov zastupiteľských orgánov boli jednoznačné: z uvedeného počtu (9749 voličov) bolo 9689 platných hlasov, z toho za kandidátov Národného frontu 9687 hlasov. Do funkcií predstaviteľov mesta na obdobie 1971 – 1976 boli zvolení: za predsedu MsNV Ľudovít Režný, za podpredsedu Štefan Zelenay a za tajomníka Jozef Masaryk.

Po neblahých rokoch 1968-1969 sme zaznamenali na našich **školách** ďalší vzostup a prehĺbenie politickej a ideovo-výchovnej práce, čo sa kladne odrazilo v celom výchovno-vyučovacom procese. Plné využitie aktívnej činnosti strany, významných výročí a jubileí, realizácie uznesení a úloh prostredníctvom učiteľov a vychovávateľov umožnilo dosiahnuť zodpovedajúce výsledky v ideovo-politickej, svetonázorovej, vedecko-ateistickej, vlasteneckej, internacionálnej, brannej, telesnej výchove a v ďalších výchovných zložkách.

Telovýchova a šport je v Hlohovci na pomerne dobrej úrovni. Hádzanárske oddiely sú vo vrcholných celoštátnych súťažiach: Odevné závody – ženy v I. lige, Drôtovňa – muži v II. lige.

Telovýchove sa venuje veľká pozornosť i na miestnych školách. V roku 1971 sa na I. ZDŠ zameriavali na ľahkú atletiku, hádzanú a futbal, na II. ZDŠ na ľahkú atletiku (v žiackych družstvách na majstrovstvách Slovenska obsadili 6. miesto) a stolný tenis (ako družstvo sa umiestnili na 1. mieste v okrese), na III. ZDŠ prevládala hádzaná a futbal a na IV. ZDŠ sa venovali hádzanej a stolnému tenisu. Na Gymnázium sa venujú športovej gymnastike, basketbalu a hádzanej. Učňovská škola v Hlohovci bola v roku 1971 pri príležitosti 50. výročia založenia KSČ poverená usporiadaním majstrovstiev Slovenska v hádzanej chlapcov a dievčat učňovských škôl. Žiaci Učňovskej školy sa zúčastnili na I. letnej olympiáde učňovského dorastu, kde sa umiestnili na 5. mieste. Jednou z najmasovejších súťaží v rámci mesta boli už tradičné Hlohovské hry mládeže. Toho roku prebiehal ich ôsmy ročník. Ich celková úroveň z roka na rok stúpa.

Rok 1972

V uplynulom roku sa všetko úsilie zameriavalo na plnenie rozpracovaných záverov XIV. zjazdu KSČ a volebných programov Národného frontu. Osobitná starostlivosť bola upriamená na ďalšie skrášľovanie a zlepšovanie životného prostredia v meste. Na tomto úseku boli prevádzané akcie, zaradené do volebného programu úloh stanovených MsV KSS.

Z týchto úloh sa previedlo: vybudovanie nových chodníkov na ploche 2650 m², vybudovanie nových komunikácií o rozlohe 4080 m² na Peterskej, Hlohovej, Engelsovej a Nálepkovej ulici, postavilo sa 39 nových svetelných bodov žiarivkového osvetlenia, upravili sa nové parky na ploche 3470 m², vysadených bolo 70 000 ks kvetín v parkových častiach mesta.

V plnení úloh na úseku služieb vyplývajúcich z volebného programu NF boli odovzdané do užívania strediská komunálnych služieb (holičstvo, kaderníctvo

a čistiareň) na Nábřeží T. – Hlohová ulica a v tej istej budove na prízemí samoobsluha s potravinárskym kompletným sortimentom. Ďalej bola daná do prevádzky predajňa zeleniny a ovocia na tržnici v Radlinského ulici.

V apríli bolo otvorené kúpalisko (detský bazén a sauna), ktorého výstavba bola zahájená v roku 1965 v Zámočkej záhrade.

V roku 1972 bol daný do užívania všesportový štadión, materská škola a jasle s kapacitou 175 miest na Nábřeží T., strelnica Zväzarmu a ukončená bola rekonštrukcia klubu „Axa“. Zahájené boli: výstavba predajne na Dukelskej ulici, štvordráhová kolkáreň, materská škola na Nábřeží, reštaurácia Váh na Nábřeží, budova Zväzarmu a rekonštrukcia cukrárenskej výroby na Štúrovej ulici.

Činnosť Mestskej ľudovej knižnice bola zameraná hlavne na plnenie úloh vyplývajúcich zo záverov XIV. zjazdu KSČ. Akcie s knihou boli usporiadané najmä k významným oslavám: 55. výročie Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie a 50. výročie vzniku ZSSR.

Zbor pre občianske záležitosti pri Mestskom národnom výbore plnil významnú politicko-výchovnú úlohu. Svojou činnosťou dával nový, pokrokový obsah ako i formu významným udalostiam v živote človeka počnúc jeho narodením, v jeho živote, i pri odchode zo života. V roku 1972 bolo navštívených 12 občanov pri príležitosti životných jubileí, v 289 prípadoch bolo organizované slávnostné uvítanie detí do života, 35 občianskych sobášov a 4 občianske pohreby. Slávnostným spôsobom bolo odovzdaných 56 občianskych preukazov, pri Pamätníku padlých bola prevedená rozlúčka so žiakmi končiacimi povinnú školskú dochádzku a rozlúčka s brancami.

Rozširovaniu obchodnej siete, jej rozmiestneniu a progresívnym formám predaja, ako i zvýšeniu kultúry predaja bola v roku 1972 venovaná zvýšená pozornosť. Rast počtu obyvateľstva mesta nutne vyžaduje i rozvoj služieb obyvateľstvu.

JRD stanovené úlohy nespĺnilo v dvoch rozhodujúcich činiteľoch a to v produkcii a nákupe hrozna a mlieka. Naproti tomu, i keď došlo k stratám, prekročilo produkciu obilovín, viacročných a jednoročných krmovín.

Rada MsNV schválila zriadenie **záhradkárskej osady**, ktorá bola v držbe Štátnych majetkov s okamžitou účinnosťou.

Rok 1973

Rok 1973 bol rokom cieľavedomého plnenia úloh XIV. zjazdu KSČ a úloh vyplývajúcich z volebného programu Národného frontu.

Závody, spoločenské organizácie, školy i jednotliví občania mesta pochopili úsilie vedúcej sily – MsV KSS a vedúcich činiteľov mesta o zveľadovanie a skrášlenie životného prostredia a ochotne sa zapájali do plnenia záväzkov na počesť 25. výročia Víťazného februára. V meste boli **vybudované nové komunikácie** na uliciach Jesenského, Zábraní a Dukelskej, chodníky na uliciach Československej armády, Engelsovej a Jesenského.

Verejné osvetlenie bolo rozšírené o ďalších 41 svetelných bodov, z toho 22 na Hurbanovej ulici, 17 na Zábraní a 2 na Palackého ulici.

Po celý rok sa venovala pozornosť údržbe verejných priestranstiev, údržbe zelene a výsadbe kvetov (v r. 1973 to bolo 43 480 ks) na celkovej ploche 83 733 m². V tomto roku sa rozšírila parková plocha o 12 235 m² so 73 stromami a kríkmi.

Na úseku výstavby bola dokončená prístavba 11 učební pri ZDŠ na Tolstého ulici. Do prevádzky bola daná materská škola pre 120 detí a jasle pre 55 detí na Hlohovej ulici. V máji bola daná do užívania TJ Slovanu Hlohovec štvordráhová kolkáreň. Na sídlisku Vinohrady bola zahájená stavba materskej školy a jaslí, ako i výstavba 22

triednej ZDŠ. Začala sa tiež výstavba sídliska Nábrežie II. V rámci investičnej výstavby realizovala Drôtovňa výstavbu Drôtovne II.

Závod Slovakofarma pokračoval vo výstavbe objektov pre výrobu vitamínov „E“ a „A“ a prevádzal rekonštrukciu tabletkárne a budovy energetického hospodárstva.

JRD prevádzalo rekonštrukciu znáškovej haly. Závod Mier prevádzal v rekreačnom stredisku Jalšové výstavbu centrálnej budovy pre pioniersky tábor ZV ROH. Zahájená bola tiež výstavba lisovne a technologických skladov pre Vinárske závody Hlohovec.

Na úseku dopravy bola začatá rekonštrukcia štátnej cesty II. triedy Hlohovec – Sered' v Šafárikovej ulici. Doprava v meste bola dočasne preložená cez Hlohovú, Tolstého, Jesenského ulicu do ul. 29. augusta smerom na Nitru a cez Hlohovú, Tolstého, Leninovu v smere na Topoľčany.

Kultúrne organizácie a inštitúcie v rámci svojho pôsobenia vystupovali ako aktívne činitele kultúrno-osvetového procesu podľa jednotného plánu kultúrno-osvetovej činnosti a snažili sa uspokojiť rôznorodé záujmy obyvateľstva.

Mestský dom osvetu (MsDO) spolu s miestnymi školami uskutočnil tieto slávnosti a akcie: oslavu 25. výročia Víťazného februára, slávnosť 500. výročia narodenia Mikuláša Koperníka, oslavu Medzinárodného dňa žien, 28. výročia oslobodenia Hlohovca, oslavy 1. a 9. mája, 29. výročie Slovenského národného povstania, oslavy 56. výročia Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie a zahájenie mesiaca Československo-sovietskeho priateľstva (ČSSP) a slávnostnú akadémiu na počesť ukončenia mesiaca ČSSP.

Ďalej Mestský dom osvetu organizoval kurzy: hudobné, jazykové, praktickej činnosti a športové. V rámci publikačnej činnosti MsDO v spolupráci s MsNV vydával mesačník „Život v Hlohovci“, ktorý i keď rozsahom malý, zverejňoval články z rôznych úsekov života v meste.

Okresné múzeum v Trnave so sídlom v Hlohovci zameriavalo svoju činnosť podľa smerníc XIV. zjazdu KSČ na pomoc výchove a formovaniu verejnosti.

Na úseku spoločenských vied venovali pracovníci múzea pozornosť hlavne vedecko-výskumnej práci v meste a to najmä v odboroch archeológia, história a národopis. Prevedené boli tieto práce: prieskum a záchranný zber asanovanej časti Hlohovca (lúka) v odbore história a národopis; výskum Hlohovca po stránke historickej a národopisej; prieskum v kostolíku Svätého Ducha (Špitálik).

V rámci kultúrno-osvetovej práce sa múzeum zameriavalo na usporadúvanie výstav ako pôsobivých foriem osvetovej práce. Boli to výstavy: Víťazný február 1948, Zo zbierok Nitrianskej galérie, Historické parky v okrese Trnava, Za leninovský vzťah k prírode, Detská tvorivosť, Po stopách Slovenského národného povstania a Keramika J. Sklenára. Výstavy navštívilo spolu cca 10 600 osôb.

Mestská ľudová knižnica vyvíjala činnosť podľa intencií XIV. zjazdu KSČ a podľa záujmov obyvateľstva. Uskutočňovala besedu so spisovateľom Milošom Krňom a spisovateľom Vladimírom Mináčom v závode Mier. Mestská ľudová knižnica obhájila v r. 1973 titul „Vzorná knižnica“.

Dom pionierov a mládeže vykázal za uplynulý rok túto činnosť: usporiadal výstavy „Technická tvorivosť mládeže“, „500. výročie narodenín M. Koperníka“ a „Práce šikovných rúk“. Vyvíjal aj bohatú krúžkovú činnosť. Úspešne pracovali aj v tomto roku najmä krúžky: letecko-modelársky, mladých motoristov, fotoamatérsky, astronomický, mladých prírodovedcov, šikovných rúk, bábkarsky, filatelistický, hádzanársky, ľahko-atletický, futbalový, výtvarný, šachový a krúžok džuda.

Kino Usmev slabšie plnilo svoje poslanie na úseku kultúrno-výchovnej činnosti hlavne z nedostatku pochopenia u osadenstiev miestnych závodov a ostatných

inštitúcií v meste. Závodný klub ROH Slovakofarma oslávil v tomto roku 25. výročie založenia divadelného krúžku pri závode, ako i vznik klubu. Vo svojej činnosti sa zameriaval na prednášky v oblasti filozofie ateistickej výchovy, kurzy šitia pre 55 žien, nácvik divadelných hier „Deň oddychu“ od V. Katajera a „Vrtochy starej mamy“ (pôvodná slovenská hra) a previedol besedu na tému „Astronómia“.

Mestský výbor ZČSSP pôsobil i v tomto roku ako koordinátor a metodicky viedol všetky odbočky k intenzívnej práci. Spolupracoval so všetkými organizáciami v meste pri rôznych kultúrnych podujatiach, pri literárnych kvízoch, pri premietaní filmov v rámci mesiaca Československo-sovietskeho priateľstva a pri usporadúvaní ankiet. Bol hlavným organizátorom letných „Mierových slávností“.

Zväz protifašistických bojovníkov v minulom roku riadil svoju prácu v duchu uznesení KSČ a výročí protifašistického odboja. Z činnosti treba spomenúť najmä: dvadsaťpäť besied pre školskú mládež priamo na školách, dvanásť pohovorov pre vojakov a dospelých, pomoc pri uskutočňovaní športových podujatí („Splav priateľstva“ a „Benátska plavba na Váhu“).

Vyvrcholením úsilia jeho členov boli prípravy na dôstojné prevedenie osláv Slovenského národného povstania, v rámci ktorých bol uskutočnený zájazd na oslavy SNP na Jankovom vršku.

Zbor pre občianske záležitosti sa usiloval všetky občianske obrady a slávnosti konať v socialistickom duchu, systematicky rozširovať a zvyšovať ich ideovo-kultúrnu náplň tak, aby všetky významné medzníky v živote našich občanov boli predmetom sústavnej a cieľavedomej starostlivosti a pozornosti. Prehľad občianskych aktov za uplynulý rok: Počet sobášov 174, z toho občianskych 49, počet narodených detí 260, z toho 151 slávnostných zápisov, počet zomrelých 79, z toho 9 občianskych pohrebov. Ďalej to boli: slávnostné odovzdávanie občianskych preukazov 283 žiakom, slávnostný pioniersky sľub, pohovor s 18 brancami a pohovory so snúbencami (94 párov).

Všetky školy maximálne využívali historické míľniky (55. výročie VOSR, 25. výročie Víťazného februára a vzniku ľudových milícií) na prehľbovanie internacionálneho myslenia a cítenia, na výrobu k národnej a socialistickej hrdosti, na zlepšenie vzťahu k fyzickej práci a spoločnému vlastníctvu.

Od 15. februára je na čele MsNV ako predseda s. Karol Gubala. Dovtedajší predseda Ľ. Režný prešiel na inú funkciu.

Už po tretí raz sa stal I. ligový ženský hádzanársky oddiel Odevy Hlohovec majstrom republiky za obdobie 1972/1973.